

Olsztyn, dnia 31 lipca 2017 r.

FK-V.431.7.2017

Szanowny Pan
Marek Janiszewski
Burmistrz Reszla

ul. Rynek 24
11-440 Reszel

Szanowny Panie Burmistrzu,

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibach jednostek kontrolowanych, tj. w Urzędzie Gminy, ul. Rynek 24, 11-440 Reszel oraz w Środowiskowym Domu Samopomocy, ul. Podzamcze 1, 11-440 Reszel.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Urząd Gminy w Reszlu:
 - Pan Marek Janiszewski – Burmistrz, wybrany na to stanowisko w dniu 16 listopada 2014 r.,
 - Pan Jerzy Bajorka – Zastępca Burmistrza, powołany na to stanowisko w dniu 1 listopada 2012 r.,
 - Pani Urszula Sawa – Sekretarz Gminy, powołana na to stanowisko w dniu 13 września 2007 r., a od dnia 1 stycznia 2009 r. zatrudniona na podstawie umowy o pracę,
 - Pani Julita Paprocka – Skarbnik Gminy, powołana na to stanowisko w dniu 22 sierpnia 2008 r.
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu:
 - ✓ Pani Marzena Hajdukiewicz – kierownik – zatrudniona na tym stanowisku w dniu 1 września 2014 r.,
 - ✓ Pani Grażyna Chmielewska – zastępca kierownika – zatrudniona na tym stanowisku na 1 etat z dniem 9 sierpnia 2016 r. na podstawie umowy o pracę na okres próbny, która została zmieniona aneksem – na ¾ etatu od 10 listopada 2016 r. do 8 sierpnia 2019 r.,
 - ✓ Pani Joanna Friedrichsen – zastępca kierownika – zatrudniona na tym stanowisku w okresie od 9 lutego 2015 r. do 23 lipca 2016 r.,
 - ✓ Pani Małgorzata Maksymiuk – zastępca kierownika – zatrudniona na tym stanowisku w okresie od 15 września 2014 r. do 6 lutego 2015 r.,
 - ✓ Pan Jacek Fąderski – zastępca kierownika – zatrudniony na tym stanowisku w okresie od 27 czerwca 2016 r. do 8 sierpnia 2016 r.,
 - ✓ Pani Katarzyna Piątkiewicz – zastępca kierownika – zatrudniona na tym stanowisku w okresie od dnia 1 lutego do 6 czerwca 2016 r. oraz od 27 czerwca do 30 listopada 2016 r.,
 - ✓ Pani Katarzyna Moszczyńska – samodzielna księgowa – zatrudniona na tym stanowisku od 19 września 2013 r.,

- ✓ Pani Krystyna Dąbrowska – główny księgowy – zatrudniona na tym stanowisku od 1 stycznia 2016 r.,
- ✓ Z przedstawionego wykazu kadry wynika, że w 2015 r. jednostka nie zatrudniała głównego księgowego.

Ponadto w okresie objętym kontrolą stanowiska pełnili:

- ✓ Pan Tomasz Kaczmarek – dyrektor ds. organizacyjnych – zatrudniony na tym stanowisku od 1 kwietnia 2015 r.,
- ✓ Pani Katarzyna Kaczmarek – dyrektor ds. finansowych – zatrudniona na tym stanowisku od 14 lutego 2016 r.

Kontrola przeprowadzona została w Urzędzie Gminy w Reszlu przez pracowników Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, tj.:

- Monikę Napiórkowską, starszego inspektora wojewódzkiego, przewodniczącego zespołu kontrolnego, w okresie od 13 lutego do 31 maja 2017 r., z przerwą w dniach: 20, 27-28 lutego, 1-17 marca, 2, 13 maja 2017 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach:

- FK-VI.0030.54.2017 z dnia 2 lutego 2017 r.,
- FK-VI.0030.248.2017 z dnia 29 marca 2017 r.,

- Józefa Machynię, starszego inspektora wojewódzkiego, członka zespołu kontrolnego, w okresie od 21 lutego do 31 maja 2017 r., z przerwą w dniach: 6-17 marca, 2, 13 maja 2017 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach:

- FK-VI.0030.106.2017 z dnia 16 lutego 2017 r.,
- FK-VI.0030.249.2017 z dnia 29 marca 2017 r.,

Pomocniczo czynności kontrolne przeprowadzono również w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu. Czynności przeprowadzili pracownicy:

- Katarzyna Górską, główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w dniach: 13-14, 16, 20-21 lutego; 3, 13, 20, 27 marca; 27-28 kwietnia i 23 maja 2017 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach:

- FK-VI.0030.77.2017 z dnia 7 lutego 2017 r.,
- FK-VI.0030.128.2017 z dnia 2 marca 2017 r.,
- FK-VI.0030.336.2017 z dnia 28 kwietnia 2017 r.,

- Katarzyna Haraburdę, główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w dniach: 13-14, 16, 20-21 lutego; 3, 13, 20, 27 marca; 27-28 kwietnia i 23 maja 2017 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach:

- FK-VI.0030.78.2017 z dnia 7 lutego 2017 r.,
- FK-VI.0030.127.2017 z dnia 2 marca 2017 r.,
- FK-VI.0030.337.2017 z dnia 28 kwietnia 2017 r.,

wydanych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Przeprowadzenie czynności sprawdzających w miejscu realizacji zadania zleconego było niezbędne z uwagi na nieposiadanie przez Gminę kompletnych informacji nt. zakupionych ze środków dotacyjnych elementów wyposażenia ŚDS, ich obecności w placówce oraz wykorzystywania na potrzeby podopiecznych ŚDS, a także informacji nt. kadry ŚDS, mającej zapewnić prawidłowe funkcjonowanie placówki zgodnie z przepisami o pomocy społecznej,

jak również ze względu na stwierdzenie nierzetelnego, bez przeprowadzonej weryfikacji, przedłożenia przez Gminę Wojewodzie rozliczenia dotacji, zarówno za 2015 jak za 2016 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 i 2, art. 16 ust. 1-4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.), art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 poz. 1870 ze zm.) oraz art. 22 pkt 9 i art. 126 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.).

Kontrola została odnotowana w książkach kontroli jednostek kontrolowanych:

- Urząd Gminy w Reszlu – pod poz. nr 3 na 2017 r.,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu – pod poz. 1 na 2017 r.

[Akta kontroli: I.1-28]

Na podstawie ustaleń kontroli prawidłowość wykorzystania środków dotacji celowych przez Gminę Reszel na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu, prowadzonego przez ECWS HELPER, ocenia się **negatywnie**.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

Ustalenia ogólne

Charakterystyka placówki

Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu prowadzony jest na zlecenie Gminy Reszel przez Stowarzyszenie Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER w Olsztynie, na podstawie umowy nr 78/2014 zawartej w dniu 11 lipca 2014 r. ŚDS zorganizowano w celu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej, określonych w ustawie o pomocy społecznej. ŚDS jest placówką pobytu dziennego o charakterze ponadlokalnym, przeznaczoną dla osób pełnoletnich, niepełnosprawnych typu A (osoby przewlekłe psychicznie chore), B (osoby upośledzone umysłowo) i C (osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych), z 60 miejscami statutowymi.

Podjęto czynności w zakresie sprawdzenia statutu i regulaminu organizacyjnego jednostki.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieokazania statutu Środowiskowego Domu Samopomocy oraz braku wiedzy - czy statut został opracowany i nadany oraz kto utworzył Środowiskowy Dom Samopomocy (brak aktu o utworzeniu),
- nieokazania regulaminu organizacyjnego Środowiskowego Domu Samopomocy.

Powyższe jest niezgodne z dyspozycją wynikającą z § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r., Nr 238, poz.1586 ze zm.), zgodnie z którym statut jest jednym z podstawowych dokumentów regulujących działalność domu.

W związku z powyższym, kontrolujący w dniu 16 maja 2017 r. zwrócili się pisemnie do Burmistrza Reszla o dostarczenie właściwego aktu o utworzeniu oraz statutu SDS, a także poinformowanie na jakiej podstawie ustalono liczbę „miejsc statutowych”. Zapytano również o regulamin organizacyjny. Burmistrz nie udzielił odpowiedzi, a zapytanie przekazał do Stowarzyszenia Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER w Olsztynie. Do dnia zakończenia kontroli w Urzędzie Gminy w Reszlu nie udzielono odpowiedzi.

[Akta kontroli: 1.193-197, VI.10-11]

Ustalenia szczegółowe

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdawczości budżetowej

Rok 2015

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 5/2015 z dnia 16 lutego 2015 r. ustalił dla Gminy Reszel plan dotacji z budżetu państwa na 2015 rok, na realizację zadań zleconych bieżących w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, w wysokości **357 994,00 zł**.
Kwota planu objęła łącznie 2 jednostki, tj.:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu (poddany kontroli),
 - Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób chorych na Alzheimera.Ww. plan został zmieniony 11 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 3 999 271,00 zł (w tym: zwiększenia – 3 829 824,00 zł oraz zmniejszenia – 169 447,00 zł).
2. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła **4 018 371,00 zł**, w tym:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu – 1 804 371,00 zł,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób chorych na Alzheimera.
3. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2015 r. dotacje w łącznej wysokości **4 018 371,00 zł**, którą wykorzystwała w 100%.
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu – 1 804 371,00 zł,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób chorych na Alzheimera.

Rok 2016

4. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 27/2016 z dnia 23 marca 2016 r. ustalił dla Gminy Reszel plan dotacji z budżetu państwa na 2016 rok, na realizację zadań zleconych bieżących w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, w wysokości **1 182 132,00 zł**.
Kwota planu objęła łącznie 2 jednostki, tj.:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu (poddany kontroli),
 - Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób chorych na Alzheimera.Ww. plan został zmieniony 3 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 609 598,00 zł (w tym: zwiększenia – 172 115,00 zł oraz zmniejszenia – 437 483,00 zł).
5. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła **916 764,00 zł**, w tym:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu – 840 684,00 zł,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób chorych na Alzheimera.

6. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2016 r. dotacje w łącznej wysokości **916 764,00 zł**, którą wykorzystała w 100%.
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu – 840 684,00 zł.
 - Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób chorych na Alzheimera.
7. W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji w latach 2015 i 2016 przyznanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy i ustalono, że w powyższym zakresie jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj.:
- przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej, tj.: w § 2010 i § 6310,
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie wydatków z uwzględnieniem ich przeznaczenia w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej, tj.: w § 2360 i § 6190.
8. W okresie 2015-2016 środki dotacji budżetu państwa otrzymywane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przez Gminę Reszel, na realizację zadania w rozdziale 85203, przekazywane były do Środowiskowego Domu Samopomocy na bieżąco i wysokościach, w których Gmina je otrzymała, tj.:
- a) w 2015 r.:
- Gmina otrzymała środki finansowe w 16 transzach, w okresie: 8 stycznia – 10 grudnia 2015 r.,
 - Gmina przekazała do Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu środki finansowe w 15 transzach, w okresie: 23 stycznia – 10 grudnia 2015 r.,
- b) w 2016 r.:
- Gmina otrzymała środki finansowe w 12 transzach, w okresie: 14 stycznia – 6 grudnia 2016 r.,
 - Gmina przekazała do Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu środki finansowe w 12 transzach, w okresie: 22 stycznia – 7 grudnia 2016 r.,

[Akta kontroli: III.1-120]

Sprawozdawczość budżetowa

Rok 2015 i 2016

9. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych składanych przez Gminę do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w latach: 2015 i 2016 sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz ze sprawozdań jednostkowych składanych przez jednostki podległe, tj.:
- dane wykazane w sprawozdaniach zbiorczych Rb-50 o wydatkach od początku roku do końca każdego kwartału 2015 i 2016 roku porównano z danymi zawartymi w sprawozdaniach jednostkowych sporządzanych przez Urząd Gminy (rozdział: 85203),
 - dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Rb-50 o dotacjach od początku roku do końca każdego kwartału 2015 i 2016 roku porównano z ewidencją księgową Gminy.

10. W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dane wykazane w zbiorczych sprawozdaniach Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez Urząd Gminy,
- dane wykazane w jednostkowych sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową Gminy,
- ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Burmistrza, Skarbnika.

11. W toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania ww. sprawozdań do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, tj.:

- zbiorczych sprawozdaniach Rb-50 o wydatkach za wszystkie cztery kwartały 2015 i 2016 roku,
- zbiorczych sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach za wszystkie cztery kwartały 2015 i 2016 roku,

i ustalono, że ww. sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.).

[Akta kontroli: VIII. 1-72]

II. W zakresie planowania i gospodarowania (zarządzania) środkami publicznymi.

1. Plany pracy ŚDS na lata 2015 i 2016 zostały uzgodnione z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim, co było zgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
2. Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu ustalił i zatwierdził roczny plan pracy na rok 2016 dla poszczególnych sfer działalności ŚDS, co było zgodne z przepisami § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
3. Sprawozdania roczne ŚDS z wykonania planu pracy i działalności domu wpłynęły do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w następujących terminach: za 2015 r. w dniu 15 lutego 2016 r., za 2016 r. w dniu 16 lutego 2017 r. Sprawozdanie za 2015 r. złożono zgodnie z § 25 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, tj. do dnia 15 lutego 2016 r. Natomiast sprawozdanie za rok 2016 z jednodniowym opóźnieniem.
4. Za 2015 rok sporządzono sprawozdanie z działalności ŚDS i złożono w Gminie w dniu 17 lutego 2016 r., w którym opisano krótko poszczególne dziedziny działalności składające się na funkcjonowanie jednostki. W dokumencie przedstawiono m.in.: informację finansową i opisowo-statystyczną o poniesionych wydatkach oraz wymieniono wykonane zadania, jakie zostały sfinansowane z przyznanych środków w ramach dotacji, co było zgodne z przepisami § 25 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

[Akta kontroli: I. 198-214]

5. Zasady przyznawania dotacji dla ŚDS w latach 2015-2016:

- W 2015 r. miesięczna dotacja na jedno miejsce dzienne i całodobowe wynosiła 1 000,00 zł oraz 1 200,00 zł w przypadku placówek przeznaczonych dla osób z chorobą Alzheimera. Należna dotacja naliczana była maksymalnie do statutowej liczby miejsc, tj. do kwoty stanowiącej iloczyn liczby miejsc statutowych i kwoty dotacji przyznanej na jedno miejsce. Miesięczna transza środków obliczana była na podstawie liczby uczestników korzystających z usług ŚDS w danym miesiącu i podlegała zmniejszeniu o 50% w przypadku osób, które uczestniczyły w zajęciach od 1 do 10 dni w miesiącu.

Nieobecność uczestnika z powodu choroby, pobytu w szpitalu, udokumentowana zaświadczeniem lekarskim lub z powodu uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, nie powodowała zmniejszenia dotacji. W przypadku, gdy statutowa liczba miejsc nie była w pełni wykorzystywana, dotacja ulegała zmniejszeniu, a generowane w ten sposób oszczędności przekazywane były na sfinansowanie potrzeb, związanych z rozwojem infrastruktury ŚDS.

- W 2016 r. należna dotacja na jedno miejsce naliczona została maksymalnie do kwoty stanowiącej iloczyn miejsc statutowych i kwoty dotacji przyznanej na jedno miejsce, która w 2016 r. wyniosła 1 268,00 zł zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Podstawę do naliczenia dotacji należnej za okres od stycznia do lipca 2016 r., stanowiła wykazana w miesięcznych meldunkach, liczba osób uczestniczących w zajęciach.

W przypadku gdy statutowa liczba miejsc nie była w pełni wykorzystywana, dotacja ulegała zmniejszeniu, proporcjonalnie do wykorzystywania miejsc, przy czym, w związku z wprowadzeniem nowych zasad finansowania działalności bieżącej ŚDS w roku 2016, w przypadku uczestników korzystających w danym miesiącu z usług ŚDS w wymiarze 1 do 10 dni, należna dotacja nie była pomniejszana o 50%.

Jeżeli z powodu choroby, pobytu w szpitalu, uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym lub innych przyczyn, uczestnik nie korzystał z zajęć przez cały miesiąc dotacja nie była naliczana, a osoby te należało wykazać we właściwej kolumnie meldunku.

Powyższe procedury zostały zmienione w sierpniu 2016 r. Zanim dokonano kryteriów przyznawania środków - od stycznia do lipca 2016 r. dotację przyznawano w następujący sposób:

- na jednego uczestnika obecnego w przeciągu miesiąca w okresie od 1 do 10 dni przysługiwało 50 % należnej kwoty (634,00 zł),
- na uczestnika obecnego w przeciągu miesiąca 11 i więcej dni przysługiwało 100% należnej dotacji (1 268,00 zł),

W sierpniu 2016 r. uznano, że kryterium obowiązywać będzie od początku roku. Toteż za okres styczeń – lipiec wyrównano środki do wysokości 100%, biorąc pod uwagę tych uczestników, którzy przybywali w domu w okresie od 1 do 10 dni i należna dotacja na 1 uczestnika wynosiła wówczas 50% (634,00 zł).

6. W toku kontroli sprawdzono staranność i przejrzystość prowadzenia miesięcznych ewidencji/list obecności uczestników oraz zgodność list obecności z meldunkami z Centralnej Aplikacji Statystycznej zawierającymi liczbę uczestników i przekazywanymi do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie których naliczano dotację dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu.

Rok 2015

- 6.1. Podczas kontroli listy obecności uczestników za rok 2015 nie były dostępne w ŚDS z przyczyn w pełni nie ustalonych. Zgodnie z wyjaśnieniami uzyskanymi od ŚDS mogły być one przejęte przez służby śledcze w toku prowadzonych przez nie czynności. Tym niemniej brak jest pewności co się z nimi stało i czy w ogóle były sporządzane przez ŚDS.
- 6.2. W zakresie poprawności sporządzania meldunków oraz naliczania przekazywanej dotacji sprawdzono zgodność:
- wysokości dotacji ustalonych i przekazanych Gminie na podstawie liczby uczestników z poprzedniego miesiąca, zawartej w meldunkach CAS za rok 2015,
 - danych pomiędzy meldunkami otrzymanymi z ŚDS w Reszlu a meldunkami otrzymanymi z MOPS w Reszlu za rok 2016.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- zachodziła zgodność pomiędzy meldunkami otrzymanymi od ŚDS i MOPS za okres marzec-grudzień 2015,
- kwoty przekazane w latach 2015 są zgodne z danymi zawartymi w meldunkach i mieszczą się w wysokości środków przelanych przez Urząd Wojewódzki w Olsztynie do Urzędu Gminy w Reszlu.

[Akta kontroli: II.31-397]

Rok 2016

- 6.3. W zakresie prowadzenia list obecności sprawdzono:
- rzeczywistą liczbę podpisów na listach obecności złożonych przez uczestników w stosunku do liczby podpisów naliczonych przez ŚDS,
 - przyczynę składania podpisów przez uczestników w rubrykach zaznaczonych jako dni wolne,
 - przyczyny skreślania podpisów na listach obecności,
 - powody składania 2 podpisów w jednej pozycji oraz nakładania się podpisów jeden na drugim,
 - powody podpisywania się lub umieszczania rękopisów poza wyznaczonymi do tego celu rubrykami,
 - powody składania podpisów ołówkiem,
 - w pozostałym zakresie (m. in. brak podpisów uczestnika, niepełne podpisy, brak możliwości ustalenia faktycznej liczby podpisów itd.).
- 6.4. W zakresie poprawności sporządzania meldunków oraz naliczania przekazywanej dotacji sprawdzono zgodność:
- miesięcznych list obecności uczestników ŚDS z meldunkami zawierającymi liczbę uczestników i przekazywanymi do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie których naliczano dotację dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu. Sprawdzono listy obecności i meldunki za cały rok 2016,
 - wysokości dotacji ustalonych i przekazanych Gminie na podstawie liczby uczestników z poprzedniego miesiąca, zawartej w meldunkach CAS za rok 2016,
 - wysokości naliczonych przez Wojewodę i przekazanych do Gminy Reszel środków z dotacji z danymi wynikającymi z list obecności uczestników za wszystkie miesiące 2016 r,

- danych pomiędzy meldunkami otrzymanymi z ŚDS w Reszlu a meldunkami otrzymanymi z MOPS w Reszlu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- zachodziła zgodność pomiędzy meldunkami otrzymanymi od ŚDS i MOPS za 2016 r., za wyjątkiem meldunku złożonego w sierpniu 2016 r., opisanego poniżej,
- kwoty przekazane w roku 2016 są zgodnie z danymi zawartymi w meldunkach i mieszczą się w wysokości środków przelanych przez Urząd Wojewódzki w Olsztynie do Urzędu Gminy w Reszlu.

7. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości i wątpliwości:

- a) Gmina Reszel nie zatwierdziła planu pracy ŚDS na rok 2016 i nie przedstawiła w trakcie kontroli planu pracy ŚDS na rok 2015.

Niedopełnienie powyższych obowiązków niezgodne jest z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy, zgodnie z którym kierownik ŚDS uzgadnia plany pracy na każdy rok z Wojewodą a Gmina, jako jednostka zlecająca obowiązana jest zatwierdzać te plany.

- b) Gmina nie wykonała obowiązku wyjaśnienia przyczyn opóźnienia w doręczeniu Gminie sprawozdania z wykonania planu pracy ŚDS w 2015 r. Opóźnienie wyniosło 2 dni. Nie okazano również podczas kontroli sprawozdania rocznego ŚDS z wykonania planu pracy za rok 2016.

W związku z powyższym Burmistrz Reszla wyjaśnił, iż (cyt.): „W odpowiedzi na zapytania dotyczące przedkładania przez Środowiskowy Dom Samopomocy Planu pracy na dany rok i Sprawozdania z jego wykonania niniejszym informuję, że w dokumentach Gminy Reszel znajdują się wyłącznie dokumenty, których kserokopie przedłożono kontrolującym (...) Prawdopodobne przyczyny braku kompletu w/w dokumentów: 1) niejednokrotnie pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu przedkładali Burmistrzowi Reszla do zatwierdzenia niezbędne dokumenty, które następnie przedkładali w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie, nie zostawiając egzemplarza dla Urzędu Gminy, lub tak jak w przypadku Sprawozdania za 2015 rok – przedkładając egzemplarz dla Urzędu Gminy po uprzednim złożeniu go w W-M Urzędzie Wojewódzkim, co skutkowało przekroczeniem obowiązującego terminu jego przedłożenia o 2 dni. 2) w odniesieniu do Planu pracy na 2016 rok trudno jednoznacznie stwierdzić, czy egzemplarze były przedkładane Burmistrzowi Reszla do zatwierdzenia. Jeśli w Stowarzyszenie przedłożyło w Urzędzie Wojewódzkim zatwierdzony egzemplarz Planu to prawdopodobnym jest, że Burmistrz Reszla zatwierdził egzemplarze przeznaczone dla UW w Olsztynie, natomiast egzemplarz pozostający w UG przez nieuwagę nie został opieczętowany i podpisany”.

Powyższe skutkowało zaniechaniem przez Gminę powzięcia informacji o planach związanych z działalnością ŚDS, stanie ich wykonania i związanej z tym prawidłowości zarządzania oraz wydatkowania środków publicznych, a także czytelnej ich weryfikacji w powyższej kwestii.

Niedopełnienie powyższych obowiązków niezgodne jest z § 25 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy, zgodnie z którym sprawozdania z działalności w roku budżetowym, ŚDS przekazuje Gminie do dnia 15 lutego po okresie sprawozdawczym.

Osoba odpowiedzialna – Pan Marek Janiszewski – Burmistrz Reszla.

[Akta kontroli: I. 198-214, 316]

- c) w zakresie prowadzenia ewidencji/ list obecności stwierdzono następujące niejasności i niezgodności:
- w 42 przypadkach, liczba faktycznych podpisów niezgodna była z sumą podpisów ujętych na tych listach obecności przez ŚDS,
 - w 78 przypadkach stwierdzono widoczne różnice pomiędzy podpisami, w tym nieczytelne podpisy,
 - 35 podpisów złożono w polach/rubrykach zaznaczonych jako dni wolne,
 - 55 podpisów złożono na listach obecności i skreślono,
 - w 16 przypadkach odnotowano składanie 2 podpisów w jednej pozycji oraz nakładania się podpisów jeden na drugim,
 - w 7 przypadkach umieszczano podpisy poza wyznaczonymi do tego celu rubrykami,
 - w 5 przypadkach złożono podpisy prawdopodobnie ołówkiem,
 - w co najmniej 16 przypadkach, ustalono zróżnicowane kategorie niejasności podpisów na listach (m.in.: brak możliwości ustalenia ilości podpisów, brak podpisów na liście, w rubryce danego uczestnika widnieją 3 podpisy innego uczestnika),
- d) wystąpiła niezgodność pomiędzy rzeczywistą liczbą uczestników podpisanych/ wykazanych na listach obecności a liczbami podanymi w następujących meldunkach miesięcznych na temat liczby uczestników ŚDS. Dysonans danych dotyczył 9 spośród 12 sprawdzonych miesięcy 2016 r.:
- styczeń – podano o 1 uczestnika za dużo (11 dni i więcej),
 - luty – podano o 1 uczestnika za dużo (1 do 10 dni),
 - marzec – podano o 3 uczestników za dużo (11 dni i więcej),
 - kwiecień – podano o 2 uczestników za dużo (11 dni i więcej),
 - maj – podano o 1 uczestnika za mało (od 1 do 10 dni),
 - czerwiec – podano o 1 uczestnika za dużo (1-10 dni) oraz o 1 uczestnika za dużo (11 dni i więcej),
 - lipiec – podano o 2 uczestników za dużo (11 dni i więcej),
 - sierpień – podano o 3 uczestników za dużo (co najmniej 1 dzień),
 - wrzesień – podano o 1 uczestnika za dużo (co najmniej 1 dzień).

W kwestii stwierdzonych rozbieżności w zakresie prowadzenia list obecności skierowano bezpośrednio zapytanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu. Kierownik ŚDS Pani Marzena Hajdukiewicz w odpowiedzi na niejasności dotyczące prowadzenia list obecności, sprecyzowane w piśmie z dnia 23 maja 2017 r. wyjaśniła m. in.: (cyt.): „(...) Jestem zaskoczona wątpliwościami związanymi z podpisami podopiecznych. Po pierwsze zwracam uwagi, że nasi uczestnicy to osoby

z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną, chorobą Alzheimera, licznymi schorzeniami somatycznymi, mające olbrzymie trudności z pisaniem. Oczywiście jest, że podpis takiej osoby każdego dnia może wyglądać inaczej, zależnie od jej stanu psychofizycznego danego dnia. Z tego samego względu podpisy mogą się na siebie nakładać, wychodzić za linię (...)".

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień, należy zwrócić uwagę, że nie stanowią one wytłumaczenia opisanych powyżej wątpliwości i niezgodności w zakresie składania podpisów na listach obecności.

Weryfikacja zawartości list obecności uczestników na bazie m.in. opisanych powyżej niejasności, ujawniła bezspornie, że listy prowadzono w sposób nierzetelny, co w rezultacie doprowadziło do pobrania dotacji w nadmiernej wysokości.

[Akta kontroli: I.358, 391-392]

- e) pobranie dotacji budżetu państwa w nadmiernej wysokości w 2016 r. w związku z niezgodnością ilości osób podpisanych na listach obecności uczestników z ilością uczestników wykazanych w meldunkach, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Dane wynikające z list obecności uczestników oraz kwoty ustalone po przeliczeniu liczby uczestników z list	Dane zawarte w meldunkach przekazywanych przez ŚDS oraz kwoty ustalone i przekazane po przeliczeniu liczby uczestników podanej w meldunkach	x
Liczba uczestników razy należne kwoty (50% i 100% - zależnie od ilości dni obecnych/ podpisanych)		
[zł]		
STYCZEŃ NA LUTY		Przekazano za dużo
5 x 634,00 = 3 170,00 52 x 1 268,00 = 65 936,00 Razem: 69 106,00	5 x 634,00 = 3 170,00 53 x 1 268,00 = 67 204,00 Razem: 70 034,00	1 268,00 (1 x 1 268,00)
MARZEC NA KWIECIEŃ		3 804,00 (3 x 1 268,00)
3 x 634,00 = 1 902,00 53 x 1 268,00 = 67 204,00 Razem: 69 106,00	3 x 364,00 = 1 092,00 56 x 1 268,00 = 71 008,00 Razem: 72 910,00	
KWIECIEŃ NA MAJ		2 536,00 (2 x 1 268,00)
4 x 634,00 = 2 536,00 54 x 1 268,00 = 68 472,00 Razem: 71 008,00	4 x 634,00 = 2 536,00 56 x 1 268,00 = 71 008,00 Razem: 73 544,00	
CZERWIEC NA LIPIEC		1 902,00 (1 x 634,00) (1 x 1 268,00)
3 x 634 = 1 902,00 47 x 1 268,00 = 59 596,00 Razem: 61 498,00	2 x 634,00 = 1 268,00 49 x 1 268,00 = 62 132,00 Razem: 63 400,00	
LIPIEC NA SIERPIEŃ		2 536,00 (2 x 1 268,00)
6 x 634,00 = 3 804,00 43 x 1 268,00 = 54 524,00 Razem: 58 328,00	6 x 634,00 = 3 804,00 45 x 1 268,00 = 57 060,00 Razem: 60 864,00	
SIERPIEŃ NA WRZESIEŃ		3 804,00 (3 x 1 268,00)
6 x 1 268,00 = 7 608,00 40 x 1 268,00 = 50 720,00 Razem: 58 328,00	4 x 1 268,00 = 5 072,00 45 x 1 268,00 = 57 060,00 Razem: 62 132,00	

WRZESIEŃ NA PAŹDZIERNIK		
4 x 1 268,00 = 5 072,00	5 x 1 268,00 = 6 340,00	1 268,00 (1 x 1 268,00)
46 x 1 268,00 = 58 238,00 Razem:	46 x 1 268,00 = 58 328,00	
63 400,00	Razem: 64 668,00	
Razem:		17 118,00

- f) w meldunku sporządzonym w maju 2016 r. nie wykazano jednego uczestnika przebywającego w ŚDS w wymiarze 1-10 dni. Ponieważ powyższy uczestnik nie został wykazany w meldunku doręczonym do Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, toteż dotacja w kwocie 634,00 zł nie została naliczona w miesiącu czerwcu 2016 r.

W związku z licznymi wątpliwościami i niejasnościami dotyczącymi list/ ewidencji obecności uczestników, w dniu 29 marca 2017 r., kontrolujący zwrócili się do Gminy z zapytaniem czy Gmina dokonywała weryfikacji/kontroli meldunków miesięcznych na temat liczby uczestników ŚDS w Reszlu składanych do Urzędu Wojewódzkiego z listami obecności uczestników ŚDS w Reszlu.

W odpowiedzi na powyższe zapytanie, w piśmie z dnia 3 kwietnia 2017 r., Burmistrz Reszla odpisał, (cyt.): „*Listy obecności uczestników są dokumentacją Środowiskowego Domu Samopomocy i znajdują się w posiadaniu placówki. Gmina nie jest jednostką uprawnioną do dokonywania weryfikacji zgodności list obecności z meldunkami miesięcznymi. Meldunki miesięczne na temat liczby uczestników przedkłada MOPS w Reszlu na podstawie danych otrzymywanych ze Środowiskowych Domów Samopomocy*”.

Odnosząc się do powyższego wyjaśnienia należy podkreślić, że nieprawdą jest aby Gmina nie dysponowała stosownymi uprawnieniami kontrolnymi wobec Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu, gdyż zgodnie z treścią § 8 umowy nr 78/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. zawartej pomiędzy Gminą Reszel a Stowarzyszeniem ECWS HELPER, Gmina sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania publicznego przez zleceniobiorcę, który na żądanie kontrolującego jest zobowiązany udostępnić dokumenty oraz inne nośniki informacji oraz udzielić wyjaśnień w terminie określonym przez kontrolującego. Prawo kontroli przysługuje osobom upoważnionym przez zleceniobiorcę w siedzibie zleceniobiorcy a także w miejscu realizacji zadania publicznego. Listy obecności stanowią natomiast jeden z kluczowych dokumentów, ponieważ są podstawą do naliczenia dotacji na bieżące funkcjonowanie.

W dniu 29 maja 2017 r. wystosowano drugie pismo w sprawie list obecności uczestników ŚDS w roku 2016, w którym zwrócono się do Gminy o zapoznanie się z ich zawartością i wyrażenie swojej opinii i oceny w materii staranności, rzetelności, sumienności, czytelności, przejrzystości ich prowadzenia i redagowania. Ponadto zapytano czy w opinii Gminy listy stanowią nie budzące wątpliwości, wiarygodne i miarodajne źródło poboru danych umieszczanych w miesięcznych meldunkach. Ponadto, czy dane liczbowe wynikające z list obecności w pełni pokrywają się z danymi liczbowymi wpisanymi w meldunkach.

W odpowiedzi na powyższe Burmistrz Reszla stwierdził m. in., że (cyt.): „(...) *Trudno jednoznacznie ocenić, na ile pomyłki (w przypadku, gdy je stwierdzono) wynikają*

z wadliwego ich sporządzania a na ile są wynikiem stanu zdrowia uczestnika (specyfiki schorzenia) (...) W przypadku tego typu zaburzeń uczestnik może nawet w danym dniu odmówić podpisu na liście obecności.

Uczestnicy ewidentnie mają problem z podpisywaniem się we właściwych rubrykach w przypadku np. dni wolnych od zajęć. Uczestnicy mają problem ze zmieszczeniem swojego podpisu w kratce do tego przeznaczonej oraz z umieszczeniem podpisu potwierdzającego obecność w danym dniu pod swoim nazwiskiem. Zaobserwować można zmienność sposobu podpisywania się poszczególnych uczestników w listach obecności na przełomie całego roku. Zauważyć można, że od połowy roku pomyłki korygowane są na bieżąco przez pracownika ŚDS, który dokonuje skreśleń z datą i parafką.

W związku z faktem, że przedłożone do wglądu listy obecności nie do końca są adekwatne do możliwości percepcyjnych uczestników, z tego faktu mogą wynikać pomyłki w sumowaniach ilości uczestników w poszczególnych miesiącach, a co za tym idzie umieszczanie błędnych danych w meldunkach. Z uwagi na powyższe trudno jednoznacznie ocenić wiarygodność, rzetelność, staranność, sumienność, przejrzystość przedłożonych do wglądu materiałów (...).

Być może należałoby rozważyć wprowadzenie innego formularza, bardziej przyjaznego uczestnikowi, w celu wyeliminowania tego typu zdarzeń np. poprzez wprowadzenie tabeli z większymi kratkami oraz większy nadzór pracownika ŚDS w momencie podpisywania przez uczestnika listy obecności. Zminimalizowałoby to potencjalną możliwość błędów w momencie wpisywania danych dotyczących liczby osób w meldunkach, co ma bezpośrednie przełożenie na wysokość środków dotacji na 1 uczestnika. Wskazane byłoby również, aby dopuszczono możliwość podpisywania listy obecności za obecnego na zajęciach uczestnika, który w danym dniu nie może z przyczyn zdrowotnych listy obecności podpisać np. upoważnienie dla pracownika ŚDS z odpowiednią adnotacją na liście obecności kierownika ośrodka".

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, iż Burmistrz Reszla dostrzega niejasności w dotychczasowym sposobie prowadzenia list obecności uczestników. Pomimo to, swoich wątpliwości nie zgłosił ani w trakcie wykorzystywania dotacji (np. na etapie przekazywania miesięcznych meldunków do Urzędu Wojewódzkiego, na podstawie których Gmina pobiera dotację) ani też na etapie rocznego rozliczenia dotacji przedkładanego Wojewodzie.

Stwierdza się brak podjęcia konkretnych działań przez Gminę, mających na celu wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości na przyszłość.

Powyższe postępowanie przyniosło skutek w postaci ugruntowania wniosku, że listy obecności uczestników ŚDS, jako źródło danych meldunkowych służących za podstawę do naliczania dotacji, jest niewiarygodne. Brak jakiegokolwiek nadzoru ze strony Gminy spowodował, że nieprawidłowo naliczono dotację dla ŚDS na podstawie niezweryfikowanych list obecności z meldunkami, co potwierdziły czynności kontrolne.

Osoby odpowiedzialne w ŚDS:

- ✓ Pani Marzena Hajdukiewicz – Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu.

- ✓ Pan Tomasz Kaczmarek – Dyrektor ds. organizacyjnych Środowiskowego Domu Samopomocy,
- ✓ Pani Katarzyna Kaczmarek – Dyrektor ds. finansowych Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu.

Osoba odpowiedzialna w Gminie:

- ✓ Pan Marek Janiszewski – Burmistrz Reszla.

[Akta kontroli: I. 73-75, 281, 314, II. 36]

- g) wystąpiła niezgodność w zakresie podanej liczby miejsc statutowych pomiędzy meldunkami miesięcznymi za miesiąc sierpień 2016, doręczonymi przez ŚDS, w którym podano 90 miejsc statutowych i MOPS, w którym podano 60 miejsc statutowych.

Wobec powyższego skierowano do Gminy następujące zapytanie (cyt.): *Dlaczego w „Meldunku miesięcznym na temat liczby uczestników w ŚDS w sierpniu 2016 r.” przekazany przez właściwą jednostkę Gminy do Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w rubryce „Statutowa liczba miejsc” podano 90 (dziewięćdziesiąt) miejsc statutowych i w jaki sposób powyższa liczba została ustalona?”*

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z dnia 24 maja 2017 r., Burmistrz Reszla stwierdził, że (cyt.): *„Po uzyskaniu informacji z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Reszlu informuję, że w meldunku miesięcznym na temat liczby uczestników w ŚDS w sierpniu 2016 r. wskazano liczbę statutową miejsc 60 (ksierokopia meldunku w załączeniu)”*.

Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, że powyższa odpowiedź nie wyjaśnia kwestii różnicy w meldunkach doręczonych przez obydwie instytucje a jedynie stwierdza to, co kontrolerzy już ustalili w kwestii meldunku MOPS. W związku z powyższym w dniu 26 maja 2017 r., kontrolujący zwrócili się ponownie do Burmistrza Reszla o udzielenie stosownych wyjaśnień, załączając kopie obydwu meldunków miesięcznych.

W drugiej z kolei odpowiedzi, Burmistrz Reszla poinformował, że (cyt.): *„Rozbieżności w meldunku ŚDS z sierpnia 2016 roku, w którym wykazano 90 miejsc statutowych a meldunkiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Reszlu powstały prawdopodobnie w wyniku pomyłki Środowiskowego Domu Samopomocy – być może ŚDS wpisał łączną statutową liczbę miejsc w obu ośrodkach tj. 60+30. W żadnym z ośrodków w Reszlu nie ma statutowej liczby 90 miejsc. Z uzyskanej informacji z MOPS w Reszlu wynika, że zauważając pomyłkę, w swoim meldunku MOPS ją skorygował”*.

Powyższe skutkowało m.in. wprowadzeniem przez ŚDS w błąd jednostki przekazującej meldunek, tj. MOPS w Reszlu w zakresie liczby miejsc statutowych.

Osoba odpowiedzialna – Pani Grażyna Chmielewska – zastępca kierownika ŚDS.

[Akta kontroli: I. 193, 196, 264-273, 279-280]

III. W zakresie realizacji wydatków Środowiskowego Domu Samopomocy (prawidłowość, zasadność, przeznaczenie), w tym środków pochodzących z rezerwy celowej

1. Zadania w ramach rozdziału 85203 Ośrodki wsparcia realizowane były przez Stowarzyszenie Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER, na podstawie umowy nr 78/2014 o powierzenie realizacji zadania publicznego „Ośrodki wsparcia” (wraz z 15 aneksami do umowy) zawartej w dniu 11 lipca 2014 r. między Burmistrzem Reszla a Prezesem Stowarzyszenia Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER, na okres: 1 września 2014 r. – 31 grudnia 2018 r.

Rok 2015

2. Dotacja na finansowanie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej związanych z rozwojem sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2015 r. została udzielona na podstawie umowy nr PS-L3146.3.27.2015 z dnia 13 października 2015 r., zawartej pomiędzy działającym z upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Dyrektorem Wydziału Polityki Społecznej a Burmistrzem Reszla (wraz z 2 aneksami do umowy).
3. Planowane środki finansowe z dotacji celowej w 2015 r. w wysokości 1 804 371,00 zł wykonane zostały w 100 %.
Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:
 - ustawy budżetowej – 1 760 553,00 zł (w tym z przeznaczeniem na: zakup wyposażenia, wykonanie prac remontowo – budowlanych, a także zakup schodolazu i windy – 230 000,00 zł),
 - poz. 25 rezerw celowych budżetu państwa na 2015 r. z przeznaczeniem na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym na utworzenie nowych miejsc i ich utrzymanie – 32 520,00 zł,
 - poz. 25 rezerw celowych budżetu państwa na 2015 r. z przeznaczeniem na działalność bieżącą – 11 298,00 zł.
4. Na podstawie analizy sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania zadania publicznego w okresie: 1 stycznia – 31 grudnia 2015 r. ustalono, że struktura wydatków jednostki przedstawiała się następująco:
 - wydatki bieżące – 1 574 371,00 zł (tj. 87,25% ogółu wydatków), w tym:
 - wydatki osobowe – 280 385,02 zł,
 - wydatki rzeczowe – 1 293 985,98 zł,
 - wydatki majątkowe – 230 000,00 zł (tj. 12,75% ogółu wydatków).

Rok 2016

5. Planowane środki finansowe z dotacji celowej w 2016 r. w wysokości 840 684,00 zł wykonane zostały w 100 %.
Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:
 - ustawy budżetowej – 668 569,00 zł,
 - poz. 25 rezerw celowych budżetu państwa na 2016 r. z przeznaczeniem na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 172 115,00 zł.

6. Na podstawie analizy sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania zadania publicznego w okresie: 1 stycznia – 31 grudnia 2016 r. ustalono, że struktura wydatków jednostki przedstawiała się następująco:
- wydatki osobowe – 595 267,49 zł, (tj. 70,81% ogółu wydatków),
 - wydatki rzeczowe – 245 416,51 zł. (tj. 29,19% ogółu wydatków).

7. Wydatki osobowe

Rok 2015

- 7.1. W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wypłacenia wynagrodzenia osobowego dla 5 nw. pracowników ŚDS w Reszlu, tj.:
- Instruktora terapii w pracowni muzycznej,
 - Opiekuna,
 - Zastępcy Kierownika ŚDS,
 - Instruktora terapii w pracowni plastycznej,
 - Instruktora terapii w pracowni kulinarnej.

Na podstawie dokumentacji finansowej i kadrowej, tj. list płac za rok 2015 r. oraz umów o pracę ww. pracowników ustalono, że zachodziła zgodność kwot wynikających z umów o pracę z powyższymi listami płac.

Rok 2016

- 7.2. W związku z nieotrzymaniem od Gminy, do dnia zakończenia czynności kontrolnych, dokumentacji finansowej związanej z wypłaconym wynagrodzeniem osobowym, tj. list płac za 2016 r., odstąpiono od weryfikacji zgodności kwot wynikających z umów o pracę z wysokościami wynagrodzenia wynikającymi z list płac.

8. Wydatki rzeczowe

Rok 2015

- 8.1. Szczegółową kontrolą objęto wydatki rzeczowe (407 dokumentów księgowych otrzymanych od Gminy, tj. kserokopii faktur i rachunków potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez Kierownika ŚDS i Głównego księgowego ŚDS), których łączna wysokość wynosiła 1 230 346,38 zł.
- 8.2. W toku analizy dowodów księgowych ustalono, że środki z dotacji zostały wydatkowane m.in. na:
- prace remontowo-budowlane – 1 020 219,58 zł,
 - koszty transportu podopiecznych – 63 850,31 zł, w tym:
 - wynajem samochodów – 43 635,00 zł,
 - naprawa samochodów, okresowe badania samochodów, ubezpieczenia – 3 639,47 zł,
 - zakup paliwa i materiałów eksploatacyjnych – 14 490,25 zł,
 - wyposażenie samochodu, zakup opon i mycie samochodów – 1 635,59 zł,
 - przewóz podopiecznych – 450,00 zł,
 - wyposażenie pracowni – 47 433,90 zł (w tym m.in.: myjnia Lady z fotelem Tina, 8 leżanek Muren),
 - usługi prawne – 16 958,16 zł,
 - zakup żywności i środków gospodarczych – 14 706,30 zł,

- zakupy związane ze Świętami Bożego Narodzenia – 13 800,35 zł, w tym:
 - organizacja spotkania świątecznego (wynajem nagłośnienia) – 6 000,00 zł,
 - zakup zestawów upominkowych – 7 215,18 zł,
 - artykuły świąteczne (kartki, ozdoby itp.) – 585,17 zł,
- zakupy różne (m.in.: opał, regał, komputery, taczka) – 13 235,40 zł,
- opłaty różne (m.in. za: wodę, ścieki, energię, czynności kontrolne, Internet) – 11 896,91 zł,
- usługi pozostałe (m.in.: wywóz nieczystości, instalacja sprzętu AGD, monitoring, wynajem przyczepy) – 10 017,70 zł,
- administrowanie budynku – 8 116,52 zł,
- zakup materiałów biurowych i remontowych – 2 126,77 zł,
- usługi telekomunikacyjne – 1 879,79 zł,
- ubezpieczenia mienia – 1 859,00 zł,
- zakup artykułów do terapii – 1 765,53 zł,
- badania pracowników – 1 079,49 zł,
- prowizje bankowe – 932,33 zł,
- świadczenia medyczne – 390,00 zł,
- opłaty za karty parkingowe (2 szt.) – 42,00 zł,
- odsetki od nieterminowego regulowania płatności za energię – 36,34 zł.

Rok 2016

8.3. Szczegółową kontrolą objęto wydatki rzeczowe (513 dokumentów księgowych otrzymanych od Gminy, tj. kserokopii faktur i rachunków potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez Głównego księgowego ŚDS lub młodszego księgowego), których łączna wysokość wynosiła **236 116,20 zł**.

8.4. W toku analizy dowodów księgowych ustalono, że środki z dotacji zostały wydatkowane m.in. na:

- koszty transportu podopiecznych – 119 575,37 zł, w tym:
 - wynajem samochodów – 81 038,34 zł,
 - naprawa samochodów, okresowe badania samochodów, ubezpieczenia – 10 550,30 zł,
 - zakup paliwa i materiałów eksploatacyjnych, wymiana oleju – 27 039,93 zł,
 - wyposażenie samochodu, wymiana opon, klucz do kół, wycieraczka – 446,80 zł,
 - przewóz podopiecznych – 500,00 zł,
- opłaty różne (m.in. za: wodę, ścieki, energię, Internet) – 31 532,89 zł,
- zakup żywności i środków gospodarczych – 28 419,27 zł,
- usługi prawne – 11 050,75 zł,
- usługi pozostałe (m.in.: wywóz nieczystości, naprawa pieca c.o. monitoring, usługi informatyczne, badanie techniczne urządzeń, usługa graficzna, ogłoszenie w gazecie) – 8 695,30 zł,
- zakupy różne (m.in.: opał, szafka na klucze, akcesoria ogrodnicze, dzwonek bezprzewodowy, deska do WC, kłódka, wkładka, modem, okleina) – 7 878,50 zł,
- świadczenia medyczne – 6 235,00 zł,
- usługi telekomunikacyjne – 4 620,18 zł,
- zakup artykułów do terapii – 4 489,95 zł,
- szkolenie kadry ŚDS – 4 305,00 zł,
- wydatki związane z pracami remontowo-budowlanymi – 2 730,00 zł,

- ubezpieczenia mienia i grupowe – 1 930,00 zł,
- zakup m.in.: materiałów biurowych, znaczków – 1 527,72 zł,
- wyposażenie pracowni – 1 212,12 zł,
- badania pracowników – 858,00 zł,
- prowizje bankowe – 743,75 zł,
- pozostałe wydatki (m.in.: uczestnictwo w defiladzie, koszty podróży służbowych, organizacja spotkania artystycznego) – 312,40 zł.

8.5. Na podstawie weryfikacji dokumentacji finansowo-księgowej za lata: 2015-2016, tj.: 920 dokumentów księgowych, ewidencji księgowej konta 505, wyciągów bankowych potwierdzających dokonanie zapłaty za ww. dokumenty księgowe oraz sprawozdań z realizacji zadania, uzyskanych od Gminy ustalono:

Rok 2015

- a) 2 dokumenty księgowe nie zostały ujęte w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu z realizacji zadania, natomiast zostały zapłacone, w łącznej kwocie 110,00 zł, tj.:
- Faktura 764439/2015 z dnia 30.11.2015 r. za rozliczenie kaucji, na kwotę 88,00 zł, opłacona 15.12.2015 r.,
 - Faktura 830719/2015 z dnia 30.12.2015 r. za rozliczenie kaucji, na kwotę 22,00 zł, opłacona 31.12.2015 r.,
- b) brak dokumentów dotyczących naliczenia odsetek od nieterminowych płatności za energię na kwotę 11,31 zł (w sprawozdaniu wykazano odsetki w łącznej wysokości 47,65 zł, natomiast z otrzymanych dokumentów wynika kwota 36,34 zł, która została zapłacona w dniu 17.09.2015 r.),

Kontrolujący, pismem z dnia 29 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z prośbą o udzielenie informacji czy Gmina dokonując weryfikacji wybranych pozycji wykazu sprawozdania (zakupy rzeczowe) ze stanem rzeczywistym oraz weryfikacji przedłożonych kserokopii faktur, potwierdzających dokonanie zakupów, z oryginałami dokumentów finansowo-księgowych za lata 2015-2016, zauważyła rozbieżności wskazane w pkt. a i b.

Z pismnego wyjaśnienia złożonego przez Burmistrza Reszla wynika, że Gmina w chwili składania wyjaśnień nie posiadała wiedzy w zakresie powyższych rozbieżności.

- c) na wyciągach bankowych występuje 39 przypadków zapłaty za: zakupy, usługi, ubezpieczenia i inne, na potwierdzenie których kontrolujący nie otrzymali dokumentów źródłowych (m.in.: faktur, rachunków, polis ubezpieczeniowych itp.), na łączną kwotę 23 946,51 zł,
- d) 2 dokumenty księgowe zostały zapłacone w niepełnej wysokości, tj.:
- Faktura 500233240415 usługi telekomunikacyjne – do zapłaty 49,19 zł, zapłacono 45,81 zł w dniu 21.04.2015 r.,
 - Faktura FAS/6/04/2015 zestawy komputerowe, Xervis – do zapłaty 3 013,50 zł, zapłacono 2 518,26 zł w dniu 29.05.2015 r.
- e) brak potwierdzenia zapłaty, na łączną kwotę 1 631,09 zł, za ww. dokumenty księgowe:

L.P.	Numer dokumentu	Data wystawienia	Rodzaj wydatku	Nazwa kontrahenta	Łączna wartość	ŚDS Reszel	Termin płatności	Data zapłaty
1	4502/F0415	11.03.2015	ŻYWNOŚĆ	ABBR	109,94 zł	109,94 zł	1.04.2015	brak
2	17387/F0115	12.03.2015	ŻYWNOŚĆ	ABBR	218,31 zł	218,31 zł	2.04.2015	brak
3	02P11767351/150 9/00004	8.10.2015	OPLATA ENERGII	ENERGA	1 302,84 zł	1 302,84 zł	26.10.2015	brak

f) na wyciągach bankowych występuje 8 przypadków dokonania refundacji, jednakże nie wskazano jakich wydatków dotyczą (brak wskazania dokumentu księgowego), na łączną kwotę 53 339,61 zł, tj.:

- Wb z 15.07.2015 r. – 394,41 zł,
- Wb z 24.07.2015 r. – 12 742,86 zł,
- Wb z 15.10.2015 r., poz. 58 – 1 230,00 zł,
- Wb z 19.10.2015 r. – 25,83 zł,
- Wb z 26.11.2015 r.:
 - poz. 12 – 1 075,21 zł,
 - poz. 11 – 4 523,89 zł,
 - poz. 10 – 3 819,36 zł,
 - poz. 9 – 5 581,54 zł.

Kontrolujący, pismem z dnia 27 kwietnia 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z prośbą o dostarczenie dokumentacji wskazanej w pkt c – f. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie dostarczyła wskazanych wyżej brakujących dokumentów.

- g) dokonywano zapłaty za wydatki poniesione przez ŚDS w Reszlu ze środków finansowych ŚDS w Prejłowie (18 przypadków), na łączną kwotę 14 427,17 zł i ŚDS w Olsztynie (1 przypadek), na kwotę 339,24 zł,
- h) dokonywano zapłaty ze środków finansowych ŚDS w Reszlu za wydatki poniesione przez ŚDS w Marcinkowie i Jedwabnie, na łączną kwotę 4 104,87 zł, zgodnie z wyciągami bankowymi potwierdzającymi dokonanie refundacji:
- Wb z dnia 19.11.2015 r., na kwotę 2 357,71 zł – ŚDS w Marcinkowie,
 - Wb z dnia 18.11.2015 r., na kwotę 1 747,16 zł – ŚDS w Jedwabnie.

Kontrolujący, pismem z dnia 27 kwietnia 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem, jaka była przyczyna zapłaty za część wydatków poniesionych przez ŚDS w Reszlu w 2015 r. ze środków ŚDS w Prejłowie i Olsztynie oraz dlaczego ze środków ŚDS w Reszlu dokonywano zapłaty za wydatki poniesione przez ŚDS w Marcinkowie i Jedwabnie. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie udzieliła odpowiedzi w powyższych kwestiach.

- i) stwierdzono różnice między kosztami ujętymi na koncie 505 a poniesionymi w tym zakresie wydatkami, tj.:
- Faktura 385/2015 z dnia 28.09.2015 r. za usługi prawne, na kwotę 47,97 zł:
 - ewidencja księgowa konta 505 – 47,97 zł,
 - wyciąg bankowy z dnia 1.10.2015 r. – 73,80 zł,
 - różnica – 25,83 zł,

- Faktura 396/2015 z dnia 1.10.2015 r. za usługi prawne, na kwotę 426,98 zł:
 - ewidencja księgowa konta 505 – 426,98 zł,
 - wyciąg bankowy z dnia 21.10.2015 r. – 639,60 zł,
 - różnica – 212,62 zł,
- Faktura 500/2015 z dnia 1.12.2015 r. za usługi prawne, na kwotę 547,30 zł:
 - ewidencja księgowa konta 505 – 547,30 zł,
 - wyciąg bankowy z dnia 23.12.2015 r. – 639,60 zł,
 - różnica – 92,30 zł.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem złożonym przez Stowarzyszenie HELPER, w sprawie różnic powstałych pomiędzy wysokością kosztów i wydatków (cyt.): „(...) trudno jednoznacznie określić, w jaki sposób dokonano zwrotu nadpłaconych kwot. W przypadku faktury nr 396/2015 miało to miejsce w refundacjach dokonanych dnia 18 listopada 2015 roku, gdzie na rachunek Reszla wpływa kwota 1 747,16 zł i 2 357,71 zł”.

- j) dokonano zapłaty dwóm firmom, tj. Plaza Sp. z o.o. i Public Media Promo Sp. z o.o., za wynajem samochodu Audi Q5 o numerze rejestracyjnym WE967HF za miesiąc listopad, w łącznej kwocie 2 145,00 zł, na podstawie nw. dokumentów:

L.P.	Numer dokumentu	Data wystawienia	Rodzaj wydatku	Nazwa kontrahenta	Łączna wartość	ŚDS Reszel	Termin płatności	Data zapłaty
1	9/11/2015	30.11.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (11-12.2015)	PLAZA	9 166,67 zł	1 191,67 zł	7.12.2015	30.11.2015
2	18/2015	30.11.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (10-11.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	7 333,33 zł	953,33 zł	14.12.2015	30.11.2015

Kontrolujący, w dniu 16 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem z jakiego powodu w dniu 30.11.2015 r. dokonano zapłaty dwóm firmom, tj. Plaza i Public Media Promo, za wynajem samochodu o numerze rejestracyjnym Audi Q5 WE967HF za miesiąc listopad, zgodnie z treścią faktur o nr: 9/11/2015 i 18/2015. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie udzieliła odpowiedzi w powyższej kwestii.

- k) w wykazie dotyczącym pojazdów użytkowanych przez ŚDS nie wykazano pojazdu Audi Q5 o nr WE967HF, na wynajem którego wydatkowano w 2015 r. łącznie 6 435,00 zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

L.P.	Numer dokumentu	Data wystawienia	Rodzaj wydatku	Nazwa kontrahenta	Łączna wartość	ŚDS Reszel	Data zapłaty
1	7/2015	7.09.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (4-5.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	11 000,00 zł	1 430,00 zł	8.09.2015
2	11/2015	1.10.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (6-7.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	11 000,00 zł	1 430,00 zł	19.10.2015
3	17/2015	2.11.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (8-9.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	11 000,00 zł	1 430,00 zł	2.11.2015

4	9/11/2015	30.11.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (11-12.2015)	PLAZA	9 166,67 zł	1 191,67 zł	30.11.2015
5	18/2015	30.11.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (10-11.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	7 333,33 zł	953,33 zł	30.11.2015

Kontrolujący, w dniu 27 kwietnia 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem, dlaczego w wykazie dotyczącym pojazdów użytkowanych przez ŚDS w 2015 r. nie wykazano pojazdu Audi Q5 o nr WE967HF. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie udzieliła odpowiedzi w powyższej kwestii.

Rok 2016:

- a) 2 dokumenty księgowe nie zostały ujęte w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu z realizacji zadania, natomiast zostały zapłacone, na łączną kwotę 86,10 zł, tj.:
- Faktura 27 z dnia 1.02.2016 r. za Internet, na kwotę 43,05 zł, opłacona 12.02.2016 r.,
 - Faktura 31 z dnia 5.01.2016 r. za Internet, na kwotę 43,05 zł, opłacona 26.01.2016 r.

Kontrolujący, pismem z dnia 29 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z interpelacją czy Gmina dokonując analizy wybranych pozycji wykazu sprawozdania (zakupy rzeczowe) ze stanem rzeczywistym oraz weryfikacji przedłożonych kserokopii faktur, potwierdzających dokonanie zakupów, z oryginałami dokumentów finansowo-księgowych za lata 2015-2016, zauważyła i odnotowała ww. rozbieżność.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Burmistrza Reszla wynika, że Gmina w chwili składania wyjaśnień nie posiadała wiedzy w zakresie powyższych rozbieżności.

- b) w ewidencji księgowej konta 505 ujęto 21 wydatków, na potwierdzenie których kontrolujący nie otrzymali dokumentów źródłowych (m.in.: faktur, rachunków, polis ubezpieczeniowych itp.), na łączną kwotę 24 426,36 zł,
- c) na wyciągach bankowych występuje 29 przypadków zapłaty za: zakupy, usługi, ubezpieczenia i inne, na potwierdzenie których kontrolujący nie otrzymali dokumentów źródłowych (m.in.: faktur, rachunków, polis ubezpieczeniowych itp.), na łączną kwotę 19 455,30 zł,
- d) w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym wykazano 15 wydatków, na potwierdzenie których kontrolujący nie otrzymali dokumentów źródłowych (m.in.: faktur, rachunków itp.), na łączną kwotę 10 299,69 zł.

Kontrolerzy, pismem z dnia 16 maja 2017 r., skierowali do Burmistrza Reszla pismo o dostarczenie dokumentacji wskazanej w pkt b – d. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie dostarczyła wskazanych wyżej brakujących dokumentów.

- e) nie wykazano w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym wydatków, które zostały ujęte w ewidencji księgowej konta 505 i zapłacone w 2016 r., na łączną kwotę 1 589,97 zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

L.p.	Numer dokumentu	Data wystawienia	Rodzaj wydatku	Nazwa kontrahenta	Łączna wartość	ŚDS Reszel	Termin płatności	Forma zapłaty
1	30/2016	28.04.2016	wymiana opon NO2096M i NO0564L	P.P.H.U. KRZYSZTOF SOSIŃSKI	159,90 zł	159,90 zł	28.04.2016	gotówka
2	10714/MG/2016	27.12.2016	materiały biurowe do terapii	HURTOWNIA PAPIERNICZ A "U WITKA"	1 396,07 zł	1 396,07 zł	27.12.2016	gotówka
3	RACHUNEK KOSZTÓW PODRÓŻY	30.08.2016	koszt podróży (szkolenie; trening umiejętności społecznych)	Jacek Fąderski	24,00 zł	24,00 zł	zaliczka	gotówka
4	RACHUNEK KOSZTÓW PODRÓŻY	07.11.2016	koszt podróży (szkolenie bhp)	Karina Zajac	10,00 zł	10,00 zł	07.11.2016	gotówka

Kontrolujący, pismem z dnia 29 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z prośbą o udzielenie informacji, czy Gmina dokonując weryfikacji wybranych pozycji wykazu sprawozdania (zakupy rzeczowe) ze stanem rzeczywistym oraz weryfikacji przedłożonych kserokopii faktur, potwierdzających dokonanie zakupów, z oryginałami dokumentów finansowo-księgowych za lata 2015-2016, zauważyła ww. rozbieżność.

Z pisemnego wyjaśnienia przedstawionego przez Burmistrza Reszla wynika, że Gmina w chwili składania wyjaśnień nie posiadała wiedzy w zakresie powyższych rozbieżności.

- f) w sprawozdaniu z realizacji zadania w zakresie Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu wykazano wydatki poniesione na podstawie dokumentów, z których treści wynika, że dotyczyły one budynku Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób chorych na Alzheimera w Reszlu (drugi budynek ŚDS, nie podlegający niniejszej kontroli), na łączną kwotę 2 730,00 zł, tj.:

- faktura 21/2016 z dnia 12.09.2016 r. za weryfikację kosztorysu inwestorskiego zmiany użytkowania obiektu warsztatów szkolnych na potrzeby ŚDS osób chorych na Alzheimera w Reszlu, na kwotę 1 230,00 zł,
- faktura 1/08/2016 z dnia 11.08.2016 r. za modernizację pomieszczeń na potrzeby łazienki (budynek 1A), na kwotę 1 500,00 zł oraz nota korygująca nr 01/09/16 z dnia 12.08.2016 r. zmieniająca treść faktury na: za usługi remontowo – budowlane,

Kontrolujący, pismem z dnia 24 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z prośbą o udzielenie informacji, czy Gmina w ramach kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji oraz realizacji warunków umowy przez organizacje pozarządowe, którym udzielono dotacji z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych, dokonywała weryfikacji faktur dotyczących wydatków za 2016 r. Jeśli tak, to czy posiada wiedzę, którego ŚDS-u (Środowiskowego Domu Samopomocy, czy Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób chorych na Alzheimera) dotyczyły ww. wydatki. Ponadto, zwrócono się o wyjaśnienie, kto sporządził weryfikowany kosztorys inwestorski, czego dotyczyła (na czym polegała), weryfikacja ww. kosztorysu oraz z jakiego powodu jej dokonano?

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Burmistrza Reszla wynika, że Gmina w chwili składania wyjaśnień nie posiadała wiedzy w zakresie powyższych rozbieżności.

- g) w wykazie dotyczącym pojazdów użytkowanych przez ŚDS nie wykazano pojazdów: Mercedes o nr NO3996K, Audi Q5 o nr WE967HF, Mercedes o nr WND54285, na wynajem których wydatkowano w 2016 r. łącznie 31 238,34 zł (27 dokumentów księgowych), a także dokonano tankowań oleju napędowego do pojazdu o nr NO 3996K, zgodnie z fakturami:

- FV 00293716075111100 z dnia 31.05.2016 r. za zakup 11,55 litrów, na kwotę 50,01 zł,
- FV 00365716075111200 z dnia 3.06.2016 r. za zakup 23,10 litrów, na kwotę 100,02 zł,

oraz benzyny do pojazdu o numerze WE967H, zgodnie z fakturą 11505K2/4338/16 z dnia 23.05.2016 r. za zakup 35,41 litrów, na kwotę 155,45 zł.

Kontrolujący, w dniu 16 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem, dlaczego w wykazie dotyczącym pojazdów użytkowanych przez ŚDS w 2016 r. nie wykazano ww. pojazdów oraz jaka była zasadność tankowania oleju napędowego do pojazdów, które zgodnie z wykazem sporządzonym przez ŚDS, nie były użytkowane przez tę jednostkę w 2016 r. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Urzędzie Gminy nie udzielono odpowiedzi w powyższej kwestii.

- h) zatankowano do zbiornika paliwa jednorazowo 300 litrów oleju napędowego do samochodu Renault Trafic o numerze rejestracyjnym NO0564L, zgodnie z fakturą 3401/16 z dnia 27.12.2016 r., na kwotę 1 407,00 zł.

Kontrolujący, w dniu 16 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem, jak z technicznego punktu widzenia możliwe było zatankowanie 300 litrów oleju napędowego do samochodu Renault Trafic oraz czym spowodowana była konieczność jednorazowego zakupu ww. ilości oleju napędowego. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, nie przedstawiono stosownych wyjaśnień.

8.6. Ponadto, w dniu 25 kwietnia Prezes ECWS HELPER za pośrednictwem Gminy poinformował, że (cyt.): „*nie jest w posiadaniu umów na świadczenie usług prawnych przez Kancelarię Radcy Prawnego Joanny Sadłowskiej oraz Kancelarię Adwokacką Pawła Łobacz i raportów kasowych dotyczących wydatków za okres od 1-30 kwietnia 2015 r. Wymienione dokumenty zostały prawdopodobnie zabezpieczone podczas czynności kontrolnych prowadzonych przez UKS i Policję w dniu 30 czerwca 2015 r.*”

8.7. W związku z nieudzieleniem odpowiedzi oraz nieotrzymaniem brakującej dokumentacji, do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Urzędzie Gminy, wątpliwości kontrolujących budzą wydatki ujęte w pkt 8.5 niniejszego dokumentu.

9. Wydatki majątkowe

Rok 2015

9.1. W wyniku kontroli wydatków majątkowych, tj. porównania kwot wynikających z faktury VAT nr 4/12/2015 z dnia 30.12.2015 r. z ewidencją księgową konta 011 oraz wyciągami bankowymi potwierdzającymi dokonanie zapłaty ustalono, że środki z dotacji celowej zostały wydatkowane na:

- zakup windy – 180 000,00 zł,
- zakup schodolazu – 50 000,00 zł.

Ponadto, kwoty wykazane w ww. dokumentach były zgodne.

Rok 2016

9.2. W roku 2016 nie ponoszono wydatków majątkowych.

10. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, poza wymienioną wyżej dokumentacją, nie uzyskano od Gminy również:

- obowiązującego w Środowiskowego Domu Samopomocy regulaminu organizacyjnego (regulaminów organizacyjnych) w latach 2015-2016,
- właściwego aktu prawnego dotyczącego utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu,
- statutu (statutów) Środowiskowego Domu Samopomocy obowiązującego w latach 2015-2016,
- opinii sanitarnej wydanej przez właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego dotyczącej odbioru części wykonanych robót adaptacyjnych pomieszczeń ŚDS w grudniu 2014 roku (w związku z opłatą dokonaną w dniu 27 stycznia 2015 za dokonanie odbioru ŚDS) oraz wszystkich innych (ewentualnych) decyzji, postanowień, opinii sanitarnych, protokołów pokontrolnych, sporządzonych przez PPIS w latach 2015-2016 i dotyczących wskazanego okresu, w zakresie stopnia spełniania właściwych standardów ŚDS w Reszlu,
- harmonogramu robót, o którym mowa w § 7 ust. 1 umowy zawartej w dniu 28.10.2015 r. między Stowarzyszeniem ECWS HEPLER w Olsztynie z DKM Henryk Czerwiński w Bartoszycach oraz kosztorysu planowanych i wykonanych robót wraz ze szczegółowym i precyzyjnym wskazaniem: jakie rodzaje robót remontowych i budowlanych wykonano, jaki był koszt poszczególnych prac oraz których części budynku dotyczyły,
- dokumentacji technicznej zakupionych urządzeń, tj. windy i platformy,
- umów najmu pojazdów o numerach rejestracyjnych: NO2096M, NO3996K, WE967HF, WND54285,
- 44 faktury za paliwo za 2016 r. i 3 faktury za paliwo za 2015 r. (brak czytelności faktur),
- umowy z firmą Public Media Promo na administrowanie budynkiem,
- dokumentów potwierdzających wyjazdy z uczestnikami realizowane w ramach terapii oraz informację zawierającą dane dotyczące: daty wyjazdu, miejsca wyjazdu, liczby uczestników, wysokości kosztów z tym związanych.

11. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie realizacji wydatków dotyczyły:

a) wydatkowania w 2015 r. środków z dotacji celowej przez ŚDS w Reszlu, przeznaczonych na prace remontowe i zakup wyposażenia do pracowni tworzonych w ośrodku wsparcia, w łącznej kwocie 74 383,42 zł, na obsługę prawną i administracyjną projektu związaną z realizacją zadania publicznego pn. „Ośrodki wsparcia”, w tym na:

- obsługę prawną projektu w kwocie 9 840,00 zł, przez osobę niebędącą pracownikiem ŚDS, za które zapłata nastąpiła w dniu 28 grudnia 2015 r., zgodnie z WB nr 4,
- obsługę administracyjną projektu w łącznej kwocie 64 543,42 zł (brutto), tj.:
 - wynagrodzenie – 41 604,70 zł,
 - pochodne od wynagrodzenia – 22 938,72 zł.

Kwota wypłacona została na podstawie nw. umów, tj.:

- umowy z dnia 12 grudnia 2015 r. dotyczącej pełnienia funkcji Dyrektora Projektu, na kwotę 12 932,85 zł (netto), okres obowiązywania: 12-31 grudnia 2015 r.,
- umowy z dnia 21 grudnia 2015 r. dotyczącej pełnienia funkcji Kierownika Projektu, na kwotę 12 932,85 zł (netto), okres obowiązywania: 21-31 grudnia 2015 r.,
- umowy z dnia 12 grudnia 2015 r. dotyczącej pełnienia funkcji Koordynatora Projektu, na kwotę 10 039,00 zł (netto), okres obowiązywania: 12-31 grudnia 2015 r.,
- umowy z dnia 12 grudnia 2015 r. dotyczącej obsługi księgowej, na kwotę 1 500,00 zł (netto), okres obowiązywania: 12-31 grudnia 2015 r.,
- umowy z dnia 12 grudnia 2015 r. dotyczącej obsługi księgowej, na kwotę 1 500,00 zł (netto), okres obowiązywania: 12-31 grudnia 2015 r.,
- umowy z dnia 12 grudnia 2015 r. dotyczącej obsługi księgowej, na kwotę 700,00 zł (netto), okres obowiązywania: 12-31 grudnia 2015 r.,
- umowy z dnia 12 grudnia 2015 r. dotyczącej obsługi administracyjnej, na kwotę 1 000,00 zł (netto), okres obowiązywania: 12-31 grudnia 2015 r.,
- umowy z dnia 12 grudnia 2015 r. dotyczącej obsługi administracyjnej, na kwotę 500,00 zł (netto), okres obowiązywania: 12-31 grudnia 2015 r.,
- umowy z dnia 12 grudnia 2015 r. dotyczącej pełnienia funkcji Koordynatora do spraw remontowych, na kwotę 500,00 zł (netto), okres obowiązywania umowy: 12-31 grudnia 2015 r.

Zapłata nastąpiła w dniu 29 grudnia 2015 r., zgodnie z WB nr 5 oraz w dniu 30 grudnia 2015 r., zgodnie z WB nr 6 i 9.

Powyższe skutkowało naruszeniem postanowień aneksu nr 1, do umowy nr PS-I.3146.3.27.2015 z dnia 13 października 2015 r., zawartej w dniu 26 listopada 2015 r. pomiędzy działającym z upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, Dyrektorem Wydziału Polityki Społecznej a Burmistrzem Reszla, zgodnie z którymi Gmina otrzymała w rozdziale 85203 „Ośrodki wsparcia” w § 2010 środki finansowe w wysokości 1 070 000,00 zł na prace remontowe oraz 70 000,00 zł na zakup wyposażenia do pracowni tworzonego w funkcjonującym ośrodku wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto, zaznaczyć należy, iż zawieranie umów cywilno-prawnych z osobami, zatrudnionymi w SDS w Reszlu na podstawie umowy o pracę i ponoszenie w związku z tym dodatkowych kosztów jest niezasadne. W związku z powyższym zawieranie tego rodzaju umów z własnymi pracownikami jest przejawem niegospodarności ze względu na generowanie dodatkowych kosztów pracy, za wykonywanie obowiązków, które należą do danego stanowiska, na którym osoba jest zatrudniona. Stwierdza się zatem podwójne finansowanie (wynagradzanie) tych samych osób za te same zadania, a w związku z tym pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

Kontrolujący, w dniu 27 kwietnia 2017 r. zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem, dlaczego ze środków dotacji celowej przeznaczonych na prace remontowe i zakup wyposażenia, dokonano wydatków związanych z obsługą prawną oraz administracyjną Projektu, a także jaki miała związek z przeznaczeniem dotacji. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie udzieliła odpowiedzi w powyższej kwestii.

b) wydatkowania środków dotacji na:

- obsługę prawną (38 dowodów księgowych), w łącznej wysokości 28 008,91 zł, w tym:
 - w 2015 r. (24 dowody księgowe), w łącznej kwocie 16 958,16 zł,
 - w 2016 r. (14 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 11 050,75 zł.

Kontrolujący, w dniach: 27 kwietnia i 16 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z następującymi zapytaniami: jakie usługi prawne były świadczone, jaki miały one związek z bieżącą działalnością ŚDS oraz czym spowodowana była konieczność korzystania z kilku kancelarii prawnych, a także czego, w ramach bieżącej działalności ŚDS, dotyczyły zastępstwa procesowe, które opłacone zostały w latach: 2015-2016. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie udzieliła odpowiedzi w powyższych kwestiach.

Nieprzedłożenie wyjaśnień w tym zakresie, w ocenie kontrolujących, świadczy o braku możliwości uzasadnienia celowości wydatkowania środków dotacji celowej, przekazanej na bieżące funkcjonowanie ŚDS.

Środowiskowe domy samopomocy ustawodawca powołał w celu opieki nad uczestnikami, tj. osobami z zaburzeniami psychicznymi, a nie w celu finansowania kancelarii prawnych. Finansowanie, tj. stałe przekazywanie środków trzem kancelariom prawnym i incydentalnie jednej kancelarii podatkowej, nie ma charakteru wydatków niezbędnych do utrzymania ŚDS i nie mieści się w kategoriach usług świadczonych na rzecz uczestników, których celem jest wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagających pomocy i przygotowania do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Angażowanie pieniędzy na usługi prawne może mieć miejsce, jak dowodzi praktyka, lecz raczej incydentalnie i jest to zrozumiałe w przypadku spraw szczególnie skomplikowanych lub niemogących zostać załatwionych przez instytucje publiczne. Zakres spraw formalnych, urzędowych i innych, z którymi mogą mieć kłopoty uczestnicy ŚDS należy do sfery obowiązków personelu ŚDS oraz ewentualnie do urzędników i funkcjonariuszy państwowych, samorządowych (urzędy, sądy, prokuratury itp.) oraz innych organizacji i instytucji niepublicznych (także działających non profit jak np. darmowe punkty pomocy prawnej).

W toku kontroli takich wyjątkowych spraw załatwianych przez ŚDS nie wskazano i nie udokumentowano. Natomiast ewentualne pozostawanie kancelarii w tzw. „gotowości” do wykonania usługi prawnej, jeśli zajdzie taka potrzeba, i ponoszenie związanych z tym kosztów, kwalifikuje się do uznania wydatku za bezzasadny i niecelowy.

Treść przedłożonych sformalizowanych kopii faktur wytworzonych przez kancelarie prawne nie precyzuje rodzaju świadczonych „usług prawnych” przez co nie stanowi wiarygodnego źródła uzasadniającego zasadność poniesionych kosztów. Nie wiadomo zatem kto i po co, zlecał usługi prawne i w jakiej formie.

Zastąpienie się działaniem innych państwowych służb kontrolno-śledczych, co uniemożliwia rzekomo Stowarzyszeniu HEPLER udzielenie odpowiedzi nie może

stanowiąc wytłumaczenia i powodu zaniechania ze strony Gminy, która zawarła ze Stowarzyszeniem umowę na prowadzenie ŚDS – jakichkolwiek działań nadzorczych, zmierzających do wyjaśniania na bieżąco tak rażących wątpliwości co do zgodnego z prawem gospodarowania środkami publicznymi przez HELPER.

Powyższe skutkowało wydatkowaniem dotacji niezgodnie z przeznaczeniem na łączną kwotę **28 008,91 zł.**

- świadczenia medyczne (12 dowodów księgowych), w łącznej wysokości 6 625,00 zł, w tym:
- w 2015 r. (2 dowody księgowe), w łącznej kwocie 390,00 zł,
 - w 2016 r. (10 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 6 235,00 zł.

Kontrolujący, w dniach: 12 kwietnia i 16 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniami jakie usługi były świadczone w ramach świadczeń medycznych opłaconych w 2015 i 2016 roku.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem złożonym, za pośrednictwem Burmistrza Reszla, przez Stowarzyszenie HELPER, świadczenia medyczne opłacone w 2015 r. dotyczyły m.in.: konsultacji psychiatrycznych dla uczestników ŚDS, udzielania porad, przekazywania wytycznych, co do postępowania z uczestnikami, członkom zespołu wspierająco-aktywizującego. Ponadto, do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie udzieliła odpowiedzi, jakie usługi były wykonywane w ramach świadczeń medycznych opłaconych w 2016 r.

Zespół kontrolny ustalił, że w ŚDS nie jest prowadzona ewidencja czasu pracy lekarza psychiatry, jak i ewidencja uczestników, którym psychiatra udzielał konsultacji. W dokumentacji indywidualnej uczestników nie znaleziono wpisów psychiatry czy adnotacji innych pracowników dot. wskazówek psychiatry co do dalszej pracy z uczestnikiem.

Ze złożonego oświadczenia z dnia 20.03.2017 r. Kierownika ŚDS Pani Marzeny Hajdukiewicz wynika, że psychiatra prowadzi indywidualne konsultacje w ŚDS, diagnozuje podopiecznych, pomaga w rozwiązywaniu problemów związanych z chorobą, w uzgodnieniu z rodzinami dobiera leki, wspomaga również zespół wspierająco – aktywizujący w planowaniu indywidualnej terapii dla uczestników oraz udziela porad rodzinom chorych. Z oświadczenia Kierownika wynikało również, że praca psychiatry na rzecz uczestników nie jest dokumentowana przez ŚDS, a dokumentacja medyczna jest w posiadaniu psychiatry.

Z dodatkowych wyjaśnień dotyczących zadań i dokumentowania usług psychiatry, przedstawionych w dniu 27.03.2017 r. przez Prezesa Stowarzyszenia – Pana Tomasza Kaczmarka wynikało, że psychiatra nie ma normowanego czasu pracy i dlatego ewidencja nie jest prowadzona. Terminy konsultacji ustalane są telefonicznie, a psychiatra udziela konsultacji w ŚDS w Reszlu, kiedy wystąpi taka potrzeba. Natomiast, wszelkie obserwacje i wnioski lekarz notuje w kartach pacjenta, które archiwizuje w swojej dokumentacji medycznej. Po konsultacji ustnie przekazuje sugestie członkom zespołu wspierająco – aktywizującego, wskazując na co powinni zwrócić uwagę w pracy z uczestnikiem.

W związku z powyższym zbadano dokumentację – indywidualne plany wspierająco – aktywizujące i dzienniki obserwacji 6 losowo wybranych uczestników.

W dokumentacji nie odnaleziono zapisów dot. wskazówek czy adnotacji psychiatry co do dalszej pracy z uczestnikiem. Stwierdzono jedynie zapisy odnoszące się do oceny funkcjonowania uczestnika w obszarze zdrowia i aktywności ruchowej, w tym: korzystania i pilnowania wizyt u specjalisty psychiatry, rozpoznawania sygnałów i objawów choroby, wiedzy kiedy i jak przyjmować leki.

Do udzielenia wskazówek tego typu nie jest konieczna konsultacja z lekarzem o specjalizacji psychiatrycznej, a zatem uznaje się, że praca psychiatry opłacana ze środków dotacji nie została udokumentowana.

Brak jest jakiegokolwiek informacji w dokumentacji ŚDS o zdarzeniach wymagających udziału i konsultacji lekarza psychiatry.

Brak jest wiedzy, ilu uczestników korzystało z świadczeń psychiatry, a ponadto stosownych dokumentów, czy osoba udzielająca świadczeń medycznych posiada kwalifikacje do wykonywania zawodu medycznego (brak dokumentacji i akt osobowych dotyczących osoby wykonującej dla ŚDS usługi psychiatryczne).

Wydaje się, że w przypadku niezbędnych potrzeb uczestników, a także w ewentualnych utrudnieniach w dostępie do lekarza psychiatry zasadne byłoby jego zatrudnienie. Biorąc pod uwagę zakres świadczonych usług przez psychiatrę – w powyżej stwierdzonej konieczności zatrudnienia – praca jego powinna mieć odzwierciedlenie w prowadzonej przez ŚDS indywidualnej dokumentacji.

Na podstawie informacji Prezesa Stowarzyszenia HELPER, tj. Pana Tomasza Kaczmarka ustalono, że świadczenia udzielane były wówczas kiedy zajdzie potrzeba. W wyjaśnieniach brak jest sprecyzowania co kryje się za terminem „potrzeba”.

Rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy nie narzuca na prowadzącego ŚDS obowiązku organizowania świadczeń psychiatrycznych dla uczestników domu i poza nim, jak również finansowania ich z budżetu państwa. Tym niemniej z § 10 ust. 2 ww. rozporządzenia wynika, że (cyt.): *„Dopuszcza się zatrudnianie pracowników realizujących świadczenia zdrowotne, w szczególności rehabilitacyjne i w zakresie opieki pielęgniarstwa, jeżeli potrzeby uczestników wskazują na konieczność codziennego świadczenia tych usług”*.

Z powyższego wynika, że pracownicy realizujący świadczenia zdrowotne powinni być: po pierwsze – zatrudnieni (przepis nie dopuszcza możliwości świadczenia tych usług na podstawie umowy zlecenia) po drugie – potrzeby uczestników mają wskazywać na konieczność świadczenia usług codziennie. Żaden z tych warunków nie został spełniony w przypadku lekarza psychiatry, który udzielał świadczeń na rzecz ŚDS w Reszlu w okresie poddanym kontroli. Wobec czego, brak jest formalnego uzasadnienia dla poniesionych kosztów opłacenia psychiatry.

Co do obowiązków na płaszczyźnie medycznej, przywołane rozporządzenie, w treści § 14 pkt 6, obliguje ŚDS względem uczestników wyłącznie do pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, uzgadniania i planowania terminów wizyt u właściwego lekarza specjalisty, pomocy w zakupie leków oraz w dotarciu do placówek medycznych. Zatem ponoszenie kosztów przez ŚDS związanych z opłaceniem lekarza było bezpodstawnym i nieuzasadnionym wydatkowaniem środków publicznych.

Powyższe skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie **6 625,00 zł.**

➤ wynajem pojazdów (71 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 124 673,34 zł, w tym:

- w 2015 r. (21 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 43 635,00 zł,
- w 2016 r. (50 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 81 038,34 zł.

Kontrolujący, w dniu 16 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniami: w jakim zakresie i do jakich celów wykorzystywano poszczególne pojazdy w latach 2015 i 2016, jakiego rodzaju wyjazdy były dokonywane oraz jaki miały związek z bieżącą działalnością ŚDS, a także dlaczego w 2016 r. zwiększono liczbę wynajmowanych przez ŚDS samochodów z 3 do 5 pojazdów, pomimo nie zwiększenia się liczby uczestników ŚDS oraz faktu otrzymania od Gminy w użytkowanie 2 samochodów LUBLIN.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Urzędzie, Gmina nie udzieliła odpowiedzi w powyższych kwestiach.

Nie otrzymano również wyjaśnień, dlaczego w wykazanych przez pracownika Stowarzyszenia zestawieniach pojazdów użytkowanych przez ŚDS, w okresie kontrolnym, nie umieszczono pojazdów o numerach rejestracyjnych: Audi Q5 WE967HF (w 2015 i 2016 roku), Mercedes NO3996K (w 2016 r.), Mercedes WND54285 (w 2016 r.), które były wynajmowane, co budzi wątpliwość odnośnie faktycznego użytkowania tych pojazdów na potrzeby ŚDS i jego bieżącą działalność.

Ponadto, nie udokumentowano ani nie wyjaśniono, czy samochód Audi Q5 o numerze rejestracyjnym WE967HF służył do transportu uczestników, gdyż ŚDS zapewnia im transport dwoma samochodami (również wynajmowanymi), tj.: Renault Trafic o nr NO 0564L i Volkswagen Transporter o nr NO 2096M. Kontrolerzy z Wydziału Polityki Społecznej podczas wcześniejszych kontroli jednostki nie zauważyli, by przedmiotowy samochód stał na parkingu ŚDS czy przewożono nim uczestników. Nie otrzymano również kart drogowych potwierdzających użytkowanie tego samochodu w 2015 r.

Zaangażowanie środków dotacji na pokrycie wynajmu samochodów świadczy o niegospodarnym wykorzystaniu środków budżetowych. Zwraca uwagę wysoki wzrost poniesionych kosztów wynajmu samochodów, tj. z 43 635,00 zł do 81 038,34 zł, przy niezmienionej liczbie rozwożonych uczestników.

Stwierdza się, że koszty wynajmu samochodów znacznie wzrosły w 2016 roku w stosunku do 2015 roku - o kwotę 37 403,34 zł, tj. o 85,72%. Koszty wynajmu samochodów wyniosły łącznie 124 673,34 zł, w tym:

- 43 635,00 zł (rok 2015),
- 81 038,34 zł (rok 2016).

W przeliczeniu na jeden dzień (365 dni w roku) koszty wynajmu wyniosły w:

- w roku 2015 wynajem samochodów kosztował ŚDS 119,54 zł dziennie (43 635,00 zł podzielić przez 365 dni),
- w roku 2016 wynajem samochodów kosztował ŚDS 222,02 zł dziennie (81 038,34 zł podzielić przez 365 dni).

Powyższe obliczenia jednoznacznie ilustrują, iż mamy do czynienia z bardzo wysokim kosztem dziennego wynajmu samochodów przez HEPLER i ŚDS. Biorąc pod uwagę poniesione koszty wynajmu jako składnika kosztów transportu, to proporcje w obydwu latach kształtowały się następująco:

- rok 2015 – łączna wysokość kosztów transportu wyniosła 63 850,31 zł, w tym wynajem samochodów 43 635,00 zł, tj. 68,34% kosztów transportu,
- rok 2016 – łączna wysokość kosztów transportu wyniosła 119 575,37 zł, w tym wynajem samochodów 81 038,34 zł, tj. 67,77 % kosztów transportu.

Kontrolujący, w dniu 27 kwietnia 2017 r., zwrócili się z zapytaniem do Burmistrza Reszla czym kierowano się przy wyborze firm wynajmujących ŚDS pojazdy oraz jaki był sposób wyboru usługodawcy.

W związku z nieudzieleniem odpowiedzi i brakiem dokumentacji potwierdzającej sposób wyboru wykonawcy niemożliwe jest ustalenie czy wykonawcy usług zostali wybrani zgodnie z jakimikolwiek procedurami.

Kolejną kwestią świadczącą o niegospodarnym wydatkowaniu środków na wynajem pojazdów jest ich liczba, tj.:

- w 2015 r. – 3 samochody: Renault Trafic o nr NO0564L, Volkswagen Transporter o nr NO2096M i Audi Q5 o nr WE967HF,
- w 2016 r. – 5 samochodów: Renault Trafic o nr NO0564L, Volkswagen Transporter o nr NO2096M, Audi Q5 o nr WE967HF, Mercedes o nr NO3996K, Mercedes Benz o nr WND54285.

Ponadto, ŚDS otrzymał w 2016 r. nieodpłatnie od Gminy dwa samochody LUBLIN do użytkowania. Nie wyjaśniono, do jakiego celu i czy w ogóle były wykorzystywane oraz dlaczego ponoszono zwiększone koszty najmu, skoro Gmina Reszel przekazała na potrzeby ŚDS wspomniane wyżej samochody.

Powyższe skutkowało:

- wydatkowaniem dotacji niezgodnie z przeznaczeniem w zakresie wynajmu pojazdu Audi Q5 w łącznej kwocie 28 508,34 zł, gdyż nie udokumentowano jego używania na potrzeby ŚDS,
 - pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w zakresie dwóch dodatkowych pojazdów wynajmowanych w 2016 r., tj. Mercedesa o nr NO3996K w łącznej kwocie 5 765,00 zł oraz Mercedes Benz o nr WND54285 w łącznej kwocie 3 400,00 zł, gdyż ich wynajem (jako dodatkowych dwóch pojazdów) był nieuzasadniony, ze względu na przydzielenie przez Gminę do nieodpłatnego użytkowania dwóch samochodów Lublin, ponadto nie nastąpił wzrost liczby uczestników w stosunku do 2015 r.
- organizację imprezy świątecznej (wynajem nagłośnicznia), na podstawie faktury nr 12/12/2015 z dnia 18.12.2015 r. na kwotę 6 000,00 zł w związku z organizacją „eventu”,

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego, za pośrednictwem Gminy, przez ECWS HELPER wynika, iż na terenie ŚDS odbyła się impreza świąteczna, w której brali udział uczestnicy ŚDS. W ramach usługi dostarczono profesjonalne nagłośnienie

i oświetlenie oraz zapewniono obsługę techniczną, dźwiękową i muzyczną wydarzenia, a także opracowano program uroczystości i poprowadzono imprezę.

Zapisy § 14 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wyraźnie wskazują na rodzaj świadczonych usług, m. in. treningu umiejętności spędzania czasu wolnego. W związku z organizowanym „eventem” uczestnicy w ramach ww. treningu wzięli udział w spotkaniu towarzysko - kulturalnym. Jednak profesjonalne nagłośnienie, oświetlenie czy obsługa techniczna nie mieściły się w przedmiotowej usłudze.

Poniesiony wydatek budzi wątpliwości, gdyż w trakcie przeprowadzonych oględzin składników majątkowych ŚDS stwierdzono, że jednostka posiada niezbędny sprzęt do obsługi techniczno – muzycznej imprezy. W związku z powyższym przeprowadzenie tego typu imprezy mogło się odbyć w ramach własnego sprzętu, co wskazuje na niegospodarność przy wydatkowaniu środków dotacji celowej oraz niezasadność ponoszenia wydatków w tym zakresie.

Powyższe skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 6 000,00 zł.

- zakup artykułów do pracowni higieny i urody, tj. kosmetyków firmy Kerastase dokonany na podstawie faktury VAT nr 7/12/15 z dnia 30.12.2015 r., na łączną kwotę 19 668,30 zł.

Kontrolujący, w dniu 12 kwietnia 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem, czym spowodowany był zakup kosmetyków wyłącznie firmy Kerastase, oraz w jaki sposób zostały one wykorzystane.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem złożonym, za pośrednictwem Burmistrza Reszla, przez Stowarzyszenie HELPER zakup kosmetyków firmy Kerastase podyktowany był dobrą jakością produktów oraz ich wydajnością i przeznaczony został do pracowni higieny i urody w ŚDS, w której znajduje się profesjonalny sprzęt fryzjerski na użytek uczestników.

W ocenie zespołu kontrolującego, w celu realizacji zadań przez Środowiskowy Dom Samopomocy polegających m.in. na przeprowadzaniu terapii z podopiecznymi, które mogą polegać na demonstrowaniu w jaki sposób należy dbać o higienę osobistą i czystość, koszt zakupu kosmetyków firmy Kerastase nie znajduje uzasadnienia biorąc pod uwagę oszczędne i wydajne gospodarowanie środkami publicznymi (np. maska do włosów – 139,95 zł, odżywka do włosów – 99,95 zł). Jednostka realizująca zadania ze środków publicznych w szczególny sposób powinna brać pod uwagę kryterium gospodarności i efektywności wydatków, tj. dążyć do uzyskania jak najlepszych efektów (wyników działalności jednostki) przy jak najmniejszych nakładach środków (art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych).

W związku z powyższym, realizacja wyżej określonego zadania była również możliwa poprzez zakup innych kosmetyków dostępnych na rynku, które zostały dopuszczone do obrotu i używania, a ich jakość i funkcjonalność w niczym nie ustępuje kosztownym kosmetykom. Nadto ich koszt zakupu jest znacznie niższy (np. maska do włosów – od 18 zł, odżywka do włosów – od 10 zł). Stosując się do powyższego można było osiągnąć ten sam efekt w postaci nabycia umiejętności dbania o własną higienę i czystość przez podopiecznych ŚDS z wykorzystaniem mniejszych środków

dotacji. Natomiast, zaoszczędzone środki można byłoby przeznaczyć na inne potrzeby w ramach bieżącej działalności ŚDS w Reszlu.

- c) nieterminowego regulowania płatności w 2015 r. z tytułu ponoszonych wydatków rzeczowych, co było niezgodne z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Kontrolujący, w dniu 27 kwietnia 2017 r., skierowali do Burmistrza Reszla zapytanie, co było przyczyną licznie występujących przypadków nieterminowego regulowania zobowiązań za zakupy i świadczone usługi w 2015 r. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie udzielono odpowiedzi na powyższe zagadnienie.

12. Ponadto, wątpliwości budzą przepływy finansowe pomiędzy Stowarzyszeniem HELPER, finansowanym w 100% z budżetu państwa (jednostki samorządu terytorialnego), a spółkami: Plaza i Public Media Promo dotyczące:

a) w przypadku spółki Plaza:

- wynajmu pojazdów (67 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 119 430,01 zł, w tym:
 - w 2015 r. (17 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 38 391,67 zł,
 - w 2016 r. (50 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 81 038,34 zł,
- szkolenia kadry ŚDS w 2016 r., zgodnie z fakturą 17/11/2016 z dnia 21.11.2016 r., na kwotę 4 305,00 zł,
- organizacji imprezy świątecznej w 2015 r., zgodnie z fakturą 12/12/2015 z dnia 18.12.2015, na kwotę 6 000,00 zł,
- sprzedaży wyposażenia do pracowni w 2015 r., zgodnie z fakturą 16/12/2015 z dnia 31.12.2015 r., na kwotę 1 633,11 zł,

b) w przypadku spółki Public Media Promo:

- wynajmu pojazdów w 2015 r. (4 dowody księgowe), w łącznej kwocie 5 243,33 zł, zgodnie z n.w. dokumentami księgowymi:

L.P.	Numer dokumentu	Data wystawienia	Rodzaj wydatku	Nazwa kontrahenta	Łączna wartość	ŚDS Reszel	Termin płatności	Data zapłaty
1	7/2015	7.09.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (4-5.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	11 000,00 zł	1 430,00 zł	14.09.2015	8.09.2015
2	11/2015	1.10.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (6-7.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	11 000,00 zł	1 430,00 zł	8.10.2015	19.10.2015
3	17/2015	2.11.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (8-9.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	11 000,00 zł	1 430,00 zł	9.11.2015	2.11.2015
4	18/2015	30.11.2015	WYNAJEM SAMOCHODU WE 967HF (10-11.2015)	PUBLIC MEDIA PROMO	7 333,33 zł	953,33 zł	14.12.2015	30.11.2015

- administracji budynku w 2015 r. (2 dowody księgowe), w łącznej kwocie 8 116,52 zł, zgodnie z n.w. dokumentami księgowymi:

L.P.	Numer dokumentu	Data wystawienia	Rodzaj wydatku	Nazwa kontrahenta	Łączna wartość	ŚDS Reszel	Data zapłaty/forma zapłaty
1	3/2015	31.01.2015	Administracja	PUBLIC	3 616,52 zł	3 616,52 zł	gotówka

			budynku	MEDIA PROMO			
2	5/2015	27.02.2015	Administracja budynku	PUBLIC MEDIA PROMO	4 500,00 zł	4 500,00 zł	18.03.2015

- usług informatycznych w 2016 r., zgodnie z fakturą 1/12/2016 z dnia 12.12.2016, na kwotę 1 845,00 zł.

Wskazane powyżej podmioty są powiązane osobowo ze Stowarzyszeniem HELPER, tj. w skład zarządu tych podmiotów wchodzi osoby prowadzące Stowarzyszenie, a tym samym ŚDS w Reszlu, tj.:

- Plaza - Prezesem tego podmiotu jest Pani Katarzyna Kaczmarek, Dyrektor ŚDS ds. finansowych, będąca jednocześnie żoną Prezesa Stowarzyszenia, natomiast członkiem Zarządu jest Pani Marzena Hajdukiewicz będąca jednocześnie Skarbnikiem Stowarzyszenia i Kierownikiem ŚDS.
- Public Media Promo - Prezesem tego podmiotu jest Pani Katarzyna Kaczmarek będąca jednocześnie żoną Prezesa Stowarzyszenia i Dyrektora ŚDS ds. organizacyjnych, natomiast członkiem Zarządu jest Pan Tomasz Kaczmarek, Prezes Stowarzyszenia.

Otwarty dostęp do środków publicznych oraz pełnienie funkcji kierowniczej w ŚDS może prowadzić do wykorzystywania stanowiska służbowego do realizacji prywatnego interesu poprzez wydatkowanie środków dotacji w celu uzyskiwania dodatkowych dochodów z tytułu świadczenia usług przez spółkę.

W trakcie kontroli nie okazano dokumentacji potwierdzającej, iż wybór ww. usługodawców podyktowany był faktem, iż oferowane przez nich usługi były:

- potrzebne – tj. nie mogły być wykonane przez osoby zatrudnione w ŚDS (przy bardzo rozbudowanej kadrze administracyjnej – patrz pkt IV),
- najtańsze i najlepsze pod względem jakości w stosunku do innych tego samego rodzaju dostępnych na rynku. W związku z powyższym, zdaniem kontrolujących, istnieje wątpliwość co do sposobu wyboru usługodawców w zakresie ww. usług oraz zastosowania przy wyborze zasady uczciwej konkurencji, o której mowa w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych.

[Akta kontroli: IV.1-825]

IV. W zakresie struktury zatrudnienia

1. Analizie poddano akta osobowe 21 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę pod kątem legalności zatrudnienia oraz wysokości otrzymywanego wynagrodzenia. Sprawdzono też zgodność przygotowanego wykazu kadr z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych oraz z listami obecności pracowników za lata 2015 - 2016.
2. Zgodnie z informacją uzyskaną od Kierownika ŚDS pozostałe akta pracowników znajdowały się: w innym ośrodku - 6, w Sądzie - 1, na Policji - 3. Nie otrzymano również dokumentacji osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (zlecenia i o dzieło), a także osób świadczących usługi na rzecz ŚDS na podstawie wystawionego rachunku. Kontrolujący otrzymali wyłącznie wykazy osób zatrudnionych w ŚDS w latach 2015/2016.

3. Struktura zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Reszlu w 2015 r. na podstawie umowy o pracę (stanowisko, wymiar etatowy):

3.1. Kadra merytoryczna, tj. realizująca usługi:

- kierownik – 1 osoba - 0,25 etatu,
- zastępca kierownika – 1 osoba - 1 etat,
- zastępca kierownika – 1 osoba – 0,5 etatu (okres zatrudnienia od 15.09.2014 r. do 06.02.2015 r.),
- instruktor terapii zajęciowej – 4 osoby – 3,75 etatu,
- instruktor terapii zajęciowej – 1 osoba – 0,5 etatu (okres zatrudnienia od 07.09.2015 r. do 06.10.2015 r.),
- instruktor terapii zajęciowej – 1 osoba – 1 etat (okres zatrudnienia od 02.03.2015 r. do 08.08.2015 r.),
- opiekun – 2 osoby – 2 etaty,
- opiekun – 1 osoba – 0,5 etatu (okres zatrudnienia od 01.02.2015 r. do 30.04.2015 r.),

3.2. Kadra administracyjno-gospodarcza:

- samodzielna księgowa – 1 osoba – 0,2 etatu,
- dyrektor ds. organizacyjnych – 1 osoba – 0,2 etatu,
- pracownik biurowy – 1 osoba – 0,2 etatu,
- kierowca – 2 osoby – 0,5 etatu,
- kierowca – 1 osoba – 0,5 etatu (okres zatrudnienia od 01.02.2015 r. do 30.04.2015 r.).

4. Struktura zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Reszlu w 2016 r. na podstawie umowy o pracę (stanowisko, wymiar etatowy):

4.1. Kadra merytoryczna, tj. realizująca usługi:

- kierownik – 1 osoba – 0,17 etatu,
- zastępca kierownika – 1 osoba 0,75 etatu,
- zastępca kierownika – 1 osoba - 1 etat (okres zatrudnienia od 27.06.2016 r. do 08.08.2016 r.),
- zastępca kierownika – 1 osoba – 1 etat (okres zatrudnienia od 09.02.2015 do 23.07.2016 r.),
- zastępca kierownika – 1 osoba – 1 etat (okres zatrudnienia od 07.06.2016 r. do 26.06.2016 r.),
- specjalista ds. audytu medycznego – 1 osoba – 0,13 etatu,
- instruktor terapii – 6 osób – 6 etatów,
- instruktor terapii – 1 osoba – 1 etat (okres zatrudnienia od 17.03.2015 r. do 26.06.2016 r. i od 09.08.2016 r. do 4.10.2016 r.),
- instruktor terapii – 1 osoba – 0,75 etatu (okres zatrudnienia od 09.03.2015 r. do 30.01.2016 r.),
- instruktor terapii – 1 osoba – 1 etat (okres zatrudnienia od 01.02.2016 r. do 06.06.2016 r. i 27.04.2016 r. do 30.11.2016 r.),
- opiekun – 6 osób – 5,5 etatu,
- opiekun 1 osoba – 1 etat (okres zatrudnienia od 06.05.2016 r. do 30.09.2016 r.).

4.2. Kadra administracyjno-gospodarcza:

- główny księgowy – 1 osoba – 0,17 etatu,
- samodzielna księgowa – 1 osoba – 1 etat,
- dyrektor ds. organizacyjnych – 1 osoba – 0,17 etatu,
- dyrektor ds. finansowych – 1 osoba 0,17 etatu,
- pracownik biurowy – 1 osoba – 0,2 etatu (okres zatrudnienia od 1.10.2015 r. do 29.02.2016 r.),
- kierowca – 3 osoby – 1,25 etatu,
- kierowca – 1 osoba - 0,25 etatu (okres zatrudnienia od 06.05.2016 r. do 30.09.2016 r.),
- kierowca – 1 osoba – 1 etat (okres zatrudnienia od 16.08.2016 do 01.10.2016 r.),
- konserwator – 1 osoba – 0,5 etatu,
- konserwator – 1 osoba – 0,25 etatu (okres zatrudnienia od 16.08.2016 do 01.10.2016 r.).

4.3. Na dzień 31.12.2015 roku kadrę administracyjno – gospodarczą stanowiło 5 pracowników w łącznym wymiarze 1,1 etatu, natomiast na koniec 2016 r. – 8 pracowników w łącznym wymiarze 3,26 etatu.

4.4. Łączny wymiar etatowy kadry merytorycznej wynosił na dzień 31.12.2015 r. – 8 pracowników: 7 etatów, natomiast na dzień 31.12.2016 r. – 15 pracowników: 12,55 etatu.

4.5. Stosunek procentowy kadry administracyjno-gospodarczej do kadry merytorycznej wynosił odpowiednio: na dzień 31.12.2015 r. – 15,71%, natomiast na dzień 31.12.2016 r. – 25,90%.

Zgodnie § 10 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy kierownik domu zatrudnia, odpowiednio do potrzeb, osoby posiadające następujące kwalifikacje zawodowe:

- psychologa,
- pedagoga,
- pracownika socjalnego,
- instruktora terapii zajęciowej,
- asystenta osoby niepełnosprawnej,
- inne specjalistyczne, które będą odpowiadały rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu.

Ponadto kierownik domu może zatrudniać innych pracowników, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania domu.

Natomiast zgodnie z § 8 ust. 4 regulaminu organizacyjnego ŚDS w Reszlu obowiązującego w okresie objętym kontrolą, to kierownik ŚDS kieruje, zarządza oraz ponosi odpowiedzialność za całokształt działalności jednostki. Ponadto nadzór i kontrolę nad bieżącą działalnością w Domu sprawują:

- Kierownik – w zakresie organizacji pracy Domu, w tym: prowadzenia niezbędnej dokumentacji organizacji pracy kadry terapeutycznej,
- Zastępca kierowcy – pełni zadania Kierownika ŚDS w przypadku jego nieobecności,
- Dyrektor ds. finansowych – w zakresie spraw związanych z finansowaniem placówki,

- Dyrektor ds. organizacyjnych – w zakresie administracyjnym, w tym z zakresu prawa pracy.

Struktura organizacyjna ŚDS zawarta w regulaminie organizacyjnym wskazuje, że obowiązki w/w dyrektorów mogłyby zostać powierzone zastępcy kierownika. Natomiast sprawy związane z finansowaniem placówki mogłyby być realizowane w ramach obowiązków głównego księgowego zatrudnionego w ŚDS w Reszlu.

- 4.6. Według danych na dzień 31.12.2015 r. w ŚDS zatrudnionych było łącznie 13 pracowników, w tym 8 merytorycznych, natomiast na dzień 31.12.2016 r. – 20, w tym 15 merytorycznych. Biorąc pod uwagę powyższe przepisy prawa, liczbę zatrudnionych pracowników, w tym pracowników merytorycznych, specyfikę jednostki, cel jej działalności oraz rodzaj i zakres świadczonych usług wątpliwości budzi zatrudnienie osób na stanowiskach: dyrektor ds. organizacyjnych, dyrektor ds. finansowych nadzorujących bieżącą działalność jednostki.
- 4.7. Ponadto, w ocenie kontrolujących na przełomie roku 2015 i 2016 występowała duża rotacja kadry w zatrudnieniu w ŚDS tj. w ww. okresie zatrudnionych było 5 osób na stanowisku zastępcy kierownika.
5. Wykaz osób świadczących usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy w Reszlu w 2015 r. na podstawie umów zlecenia i umów o dzieło (stanowisko/rodzaj świadczonej usługi):
 - administracja budynku – opieka administracyjna nad budynkiem ŚDS przed przyjęciem uczestników – 1 osoba (luty 2015r.),
 - księgowa – 1 osoba – czynności księgowe związane z rozliczeniem ŚDS (luty 2015 r.),
 - obsługa administracyjna zadania publicznego – 2 osoby (grudzień 2015 r.),
 - księgowa – rozliczenie zadania publicznego – 3 osoby (grudzień 2015),
 - kierownik projektu – nadzór nad wykonaniem zadania publicznego – 1 osoba (grudzień 2015 r.),
 - koordynator ds. wyposażenia w związku z przekazaniem dodatkowych środków dla ŚDS w Reszlu – 1 osoba (grudzień 2015 r.),
 - dyrektor projektu – nadzór nad zespołem wykonującym obsługę zadania publicznego – 1 osoba (grudzień 2015 r.),
 - koordynator ds. remontowych – 1 osoba (grudzień 2015 r.),
 oraz na podstawie umowy o dzieło:
 - opiekun – 1 osoba – praca z podopiecznymi ŚDS (wrzesień 2015 r.),
 - przeprowadzenie szkolenia – 1 osoba (październik 2015 r.),
 - obsługa gali – 4 osoby (październik 2015 r.).

Istnieje duże prawdopodobieństwo podwójnego finansowania tych samych usług – w ramach wynagrodzenia za pracę osób zatrudnionych w ŚDS oraz w ramach umów cywilnoprawnych.

6. Kontrolujący, nie otrzymali z ŚDS wykazu osób świadczących usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy w Reszlu w 2016 r. na podstawie umowy zlecenia (stanowisko/rodzaj świadczonej usługi).

7. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości oraz wątpliwości dotyczyły:

a) w zakresie zatrudniania w ŚDS osób w ramach umowy o pracę:

➤ audytora ds. medycznych:

Na podstawie pisemnego wyjaśnienia Kierownika ŚDS oraz przedłożonych list obecności ustalono, że pracownik zatrudniony jest na ww. stanowisku pracy od 1 kwietnia 2016 r., natomiast od 1 czerwca 2016 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim.

W ocenie kontrolujących brak jest zasadności utworzenia stanowiska biorąc pod uwagę m.in. zakres czynności pracownika. Na podstawie oświadczenia Kierownika ŚDS (nie otrzymano akt osobowych – znajdowały się w innym ośrodku), ustalono że do zakresu obowiązków audytora medycznego należy: czuwanie nad stanem zdrowia podopiecznych, przeprowadzenie podstawowych badań oraz czynności z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, przeprowadzanie wywiadu środowiskowego, wydawanie indywidualnych zaleceń co do dalszego postępowania odnośnie podopiecznych, opracowywanie harmonogramu szkoleń oraz przeprowadzanie szkoleń i pogadanek dla pracowników, czuwanie nad poprawnością prowadzonej dokumentacji medycznej oraz udział w zespole terapeutyczno-opiekuńczym, zgodnie z zarządzeniem kierownika ŚDS w Reszlu z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie składu zespołu wspierająco-aktywizującego.

Zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy dopuszcza się zatrudnienie pracowników realizujących świadczenia zdrowotne, w szczególności rehabilitacyjne i w zakresie opieki pielęgniarstwa, jeżeli potrzeby uczestników wskazują na konieczność codziennego świadczenia tych usług. ŚDS nie zatrudniał jednak personelu medycznego, toteż specjalista ds. audytu medycznego nie mógł „czuwać nad poprawnością prowadzonej dokumentacji medycznej”. Wywiady środowiskowe natomiast należą do kompetencji pracownika socjalnego. Uczestnicy ŚDS w ramach usług zdrowotnych świadczonych przez Narodowy Fundusz Zdrowia mogą wykonać niezbędne badania w laboratoriach czy przychodniach. Przeprowadzanie podstawowych badań nie odpowiada także zakresowi usług świadczonych przez ŚDS.

Ponadto, prowadzona dokumentacja nie odzwierciedla ww. zakresu obowiązków, tj.:

- nie przedłożono m.in.: informacji o przeprowadzonych wśród podopiecznych podstawowych badaniach, ocen fizycznego i psychicznego stanu zdrowia podopiecznych, czy wywiadów środowiskowych,
- brak jest list obecności dokumentujących udział pracowników ŚDS w szkoleniach, otrzymano jedynie odręcznie sporządzony harmonogram szkoleń oraz program zmian służący usprawnieniu opieki medycznej, obejmujący: identyfikację dokumentacji podopiecznych, wprowadzenie dzienników kontroli pomiarów RR, HR u wskazanych podopiecznych, regularną kontrolę stanu higienicznego skóry u osób z cukrzycą, kontrolę regularności spożywania zaleconych leków,
- pracownik, mimo powołania w skład zespołu wspierająco – aktywizującego, w posiedzeniach zespołu nie uczestniczył,

- dokonywane wpisy w indywidualnej dokumentacji uczestników np. „*zalecana wzmocniona kontrola internistyczna, trening czystościowy, pomoc w ustalaniu konsultacji lekarskich, wzmocniona obserwacja pod kątem stanu psychicznego, kontynuacja dotychczasowej aktywności*” nie wskazują na realizowanie przez pracownika powierzonych obowiązków.

Powyższe skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości. W związku z nieotrzymaniem od Gminy list płac za 2016 r., do Gminy należy ustalenie kwoty dotacji wypłaconej za pracę audytora medycznego w 2016 r.

➤ **kierowcy/opiekuna:**

Na podstawie informacji uzyskanej od Kierownika ŚDS ustalono, że pracownik był zatrudniony na ww. stanowisku pracy w okresie od lutego 2015 r. do kwietnia 2015 r. (nie otrzymano akt osobowych – znajdowały się w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Olsztynie).

W ocenie kontrolujących, na podstawie dokonanych ustaleń, brak jest zasadności zatrudnienia osoby na stanowisku kierowcy/opiekuna w miesiącu lutym 2015 r. Z ustaleń wynika, że ww. osoba zatrudniona była w ŚDS w Reszlu od 1 lutego 2015 r., tj. w okresie, w którym jednostka nie posiadała uczestników, gdyż pierwsi uczestnicy zostali przyjęci w marcu 2015 r., co wynika ze składanych meldunków do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Ponadto, wątpliwości budzi również zatrudnienie powyższej osoby w pozostałych miesiącach ze względu na fakt, iż w wyniku analizy listy obecności z marca 2015 r. ustalono, że brak jest w nich podpisów pracownika zatrudnionego na omawianym stanowisku pracy. Z otrzymanego wyjaśnienia wynika, iż za powyższe niedopatrzenie odpowiada były zastępca kierownika ŚDS. W związku z brakiem podpisów na liście obecności, sprawdzono dokumentację potwierdzającą wykonywane przez pracownika obowiązki, tj. dzienniki obserwacji i stwierdzono w nich brak podpisów osób wpisujących swoje uwagi i spostrzeżenia. Jako powód podano niedostateczny nadzór zastępców kierowników. Wyjaśniono także, że osoba zatrudniona na ww. stanowisku nie musi dokumentować wykonywanych przez siebie czynności służbowych.

Wobec powyższego nie można ustalić obowiązków pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowca/opiekun, wynikających z obowiązującej w danym okresie umowy o pracę, jak i obecności pracownika w ŚDS.

Powyższe skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości. W związku z faktem, iż pracownik pełnił 2 funkcje, tj. opiekuna i kierowcy, a wynagrodzenie wypłacane było jedną kwotą – do Gminy należy ustalenie kwoty dotacji wypłaconej dla opiekuna w lutym 2015 r.

➤ **instruktora terapii w pracowni muzycznej**

Na podstawie analizy akt osobowych pracownika ustalono, że zatrudniony był na ww. stanowisku w okresie od 7 września 2015 r. do 6 października 2015 r.

W ocenie kontrolujących, wątpliwości budzi zasadność zatrudnienia osoby na omawianym stanowisku pracy, gdyż w 2015 r. nie funkcjonowała pracownia muzyczna.

Kontrolujący zwrócili się do kierownika ŚDS o przedłożenie dzienników zajęć prowadzonych w ramach pracowni muzyczno-teatralnej i komputerowo-muzycznej, celem ustalenia czy wskazany pracownik realizował obowiązki, zgodnie z zawartą umową o pracę. Otrzymano dzienniki z obydwu pracowni jedynie za 2016 r.

Ze złożonego wyjaśnienia z dnia 9 maja 2017 r., sygnowanego przez Prezesa Stowarzyszenia ECWS HELPER wynika, że dzienniki nie zostały okazane, gdyż pracownia muzyczno-teatralna nie funkcjonowała, a w pracowni komputerowo-muzycznej, nie prowadzono zajęć ze względu na długotrwałe poszukiwanie wykwalifikowanego pracownika. Podopieczni korzystali z pracowni pod nadzorem personelu ŚDS. Z uwagi na brak wymaganej dokumentacji, nie ustalono czy pracownik zatrudniony na tym stanowisku tj. instruktora terapii pracowni muzycznej realizował swoje obowiązki zgodnie z zawartą umową.

Powyższe skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 875,00 zł.

b) w zakresie zatrudniania w ŚDS osób w ramach umowy zlecenia:

- z 4 osobami zawarto umowy zlecenia na: pełnienie funkcji dyrektora projektu, kierownika projektu, obsługę księgową i obsługę administracyjną.

Z analizy tych umów wynika, że zawarto je okresowo w związku z dotacją celową otrzymaną na realizację zadania publicznego, przeznaczoną na prace remontowe, zakup wyposażenia do pracowni tworzonych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Reszlu oraz wydatki majątkowe.

Ponadto, z analizy ww. umów wynika, że dotyczą one 4 osób: pracownika administracyjnego, kierownika ŚDS, dyrektora ds. organizacyjnych, samodzielnej księgowej, zatrudnionych jednocześnie w ŚDS w Reszlu na podstawie umów o pracę.

Wątpliwości zespołu kontrolnego budzi zasadność zawierania umów zlecenia z osobami będącymi pracownikami ŚDS zatrudnionymi na podstawie umów o pracę i ponoszenie dodatkowych kosztów związanych z umowami zlecenia. Zawieranie umów o charakterze cywilnoprawnym, których przedmiotem są zadania podobne lub tożsame z zadaniami pracowników zatrudnionych w jednostce stanowi istotną nieprawidłowość i podwójne finansowanie tych samych zadań.

Wobec powyższego zawieranie tego rodzaju umów z własnymi pracownikami jest przejawem niegospodarności i pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości.

- w zakresie zawarcia przez Panią Justynę Bociek, jako Dyrektora ds. organizacyjnych ŚDS, 2 umów, tj.:

- umowy zlecenia nr UMW/2015/4 z dnia 19.02.2015 r., na prowadzenie czynności księgowych, na kwotę 3 080,00 zł,
- umowy zlecenia nr UMW/2015/5 z dnia 1.02.2015 r., na administrowanie budynku, na kwotę 2 748,22 zł.

Na podstawie wykazu pracowników przedstawionego zespołowi kontrolnemu ww. osoba ujęta została jako pracownik biurowy. W związku z nieotrzymaniem przez kontrolujących akt osobowych ww. pracownika ŚDS, wątpliwości budzi na jakim stanowisku faktycznie był zatrudniony ten pracownik oraz czy mógł on zawierać umowy w imieniu jednostki.

c) w zakresie list obecności pracowników (2 odrębne listy obecności pracowników ŚDS z 2015 r. oraz 2 odrębne listy obecności z 2016 r.) ustalono, że:

- jedna z list obecności z 2015 r. oznaczona „ŚDS Olsztyn” uwzględnia pracownika niezatrudnionego w tym okresie w ŚDS w Reszlu tj. Panią Katarzynę Kaczmarck. Na liście podpisywała się także Pani Justyna Bociek w miesiącach: styczeń, luty, marzec 2015 r., gdzie, zgodnie z pismem z dnia 24 kwietnia 2017 r. Prezesa Stowarzyszenia ECWS HELPER, ww. pracownik pracował w okresie cyt. „od października 2015 r. do lutego 2016 r.”,
- jedna z list obecności z 2016 r. nie wskazuje, by dotyczyła pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu, gdyż zawiera 2 dodatkowe nazwiska, które nie zostały ujęte w przedstawionej przez ŚDS wykazie kadry. Na ww. liście od początku roku widnieją także podpisy Pani Katarzyny Kaczmarck, która rozpoczęła pracę w ŚDS z dniem 14 lutego 2016 r.,
- na jednych listach z 2015 i 2016 roku podpisywali się: kierownik, główny księgowy, samodzielny księgowy, dyrektor ds. organizacyjnych, dyrektor ds. finansowych, pracownik biurowy, specjalista ds. audytu medycznego (pracownicy administracyjni). Natomiast na innych listach z 2015 i 2016 r. zastępcy kierownika, wszyscy terapeuci, opiekunowie, konserwatorzy i kierowcy (pracownicy merytoryczni),
- ewidencja obecności była prowadzona nierzetelnie.

W związku z powyższym budzi wątpliwość, czy przekazane listy: oznaczona „ŚDS Olsztyn” z 2015 r. oraz listy z 2016 r. odzwierciedlają rzeczywistą ewidencję obecności pracowników ŚDS w Reszlu oraz czy pracownicy administracyjni ujęci na oddzielnych listach faktycznie wykonywali pracę w ŚDS.

[Akta kontroli: VI.1-538]

V. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. W Środowiskowym Domu Samopomocy w Reszlu nie przeprowadzano w okresie kontrolowanym postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.). Wyboru wykonawcy w związku z pracami remontowo – budowlanymi oraz zakupem windy i schodolazu dokonano w trybie „zapytania ofertowego”.
2. Zgodnie z aneksem nr 10 z dnia 2 grudnia 2015 r. do umowy nr 78/2014 z dnia 11 lipca 2014 r., zawartej pomiędzy Gminą Rzeszel a Stowarzyszeniem HEPLER, Gmina przyznała dla ŚDS środki na zakup:

- ✓ robót remontowych 1 070 000,00 zł,
 - ✓ windy zewnętrznej 180 000,00 zł,
 - ✓ schodolazu 50 000,00 zł,
 - łącznie 1 300 000,00 zł.
3. Przeprowadzone w 2015 roku postępowanie w sprawie wyboru wykonawcy w procedurze zapytania ofertowego, objęło:
- zakup i montaż windy,
 - zakup schodolazu,
 - adaptację poddasza z przeznaczeniem na utworzenie pracowni terapeutycznych – wraz z opracowaniem niezbędnej dokumentacji projektowej, z węzłem sanitarnym oraz wykonaniem niezbędnych instalacji.
4. Realizacja zamówienia:
- Umowa z wyłonionym dostawcą DKM Henryk Czerwiński zawarta została w dniu 28 października 2015 r.
 - Termin wykonania umowy, wyznaczono na dzień 29 grudnia 2015 r.
 - W dniu 17 grudnia 2015 r. dokonano częściowego odbioru wykonanych robót (protokół z wykonania części robót).
 - W dniu 30 grudnia 2015 r. dokonano końcowego odbioru robót i stwierdzono usterki (protokół z końcowego wykonania robót).
5. Zgodnie z otrzymaną od Gminy dokumentacją finansową, przyznaną kwotę, tj. 1 300 000,00 zł, wydatkowano na:

I. Prace techniczno-budowlane, w tym:

- roboty remontowo-budowlane wykonane przez DKM Henryk Czerwiński w Bartoszykach - 1 002 384,58 zł (757 500,00 zł + 244 884,58 zł),
 - zakup i montaż windy oraz platformy przez DKM Henryk Czerwiński w Bartoszykach - 230 000,00 zł (180 000,00 zł + 50 000,00 zł). Zapłaty za wykonane roboty dokonano terminowo (zgodnie z umową), tj. w dwóch transzach:
 - 757 500,00 zł w dniu 29 grudnia 2015 r.,
 - 474 884,58 zł w dniu 31 grudnia 2015 r.,
 - wykonanie kosztorysu inwestorskiego przez Biuro Usługowo-Handlowe Franciszek Mackojé w Olsztynie - 6 150,00 zł. Zapłaty dokonano w dniu 29 grudnia 2015 r., tj. terminowo,
 - prowadzenie nadzoru budowlanego w budynku ŚDS przez firmę Usługi Budowlane mgr inż. Tomisław Porycki w Olsztynie – 1 845,00 zł. Zapłaty dokonano w dniu 18 grudnia 2015 r., tj. terminowo.
- Łącznie na powyższe zadania wydano 1 240 379,58 zł.

II. Usługi administracyjne, w tym:

- obsługę prawną projektu, zgodnie z umową z dnia 12 grudnia 2015 r. zawartą z Kancelarią Radcy Prawnego Jarosława Szczechowicza w Olsztynie – kwota 9 840,00 zł. Zapłaty dokonano terminowo, tj. w dniu 28 grudnia 2015 r.
- obsługę administracyjną projektu w łącznej kwocie 49 780,42 zł.

6. W toku kontroli nie uzyskano informacji i dokumentów w zakresie wymaganych pozwoleń, opinii itp., wydanych przez właściwe organy, umożliwiających SDS prowadzenie działalności zarówno w budynku, jak i w poszczególnych pomieszczeniach, a także pozwalające na prowadzenie prac remontowo-budowlanych (budynek stanowi zabytek).

W związku z powyższym w dniu 16 maja 2017 r. zwrócono się do Burmistrza Reszla z zapytaniem we wskazanym zakresie. Burmistrz Reszla nie udzielił odpowiedzi, nie dysponując zapewne wiedzą w tym zakresie i zapytanie przekazał do Stowarzyszenia HELPER do realizacji w nieprzekraczalnym terminie do dnia 23 maja 2017 r. Do czasu zakończenia kontroli nie doręczono odpowiedzi.

[Akta kontroli: V.6-37]

7. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- w zakresie procedury wyboru wykonawcy, niezastosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przy dokonywaniu wydatków na prace remontowo – budowlane oraz zakup windy i schodolazu.

Zgodnie z art. 10 ustawy Prawo zamówień publicznych podstawowymi trybami udzielania zamówienia są: przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony. Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę, partnerstwa innowacyjnego albo licytacji elektronicznej tylko w przypadkach określonych w ustawie. Ustawa nie przewiduje trybu pn. „zapytanie ofertowe”. Ponadto, przepisy ww. ustawy stosuje się do zamówień powyżej kwoty 30 000 euro (art. 4 ust. 8).

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego za pośrednictwem Gminy przez Pana Tomasza Kaczmarka wynika, że przy zakupie towarów i usług Stowarzyszenie korzysta z procedury zapytania ofertowego oraz stwierdziła, że Stowarzyszenie HELPER nie jest zobowiązane do stosowania procedury zamówień publicznych.

Powyższe stwierdzenie stoi w sprzeczności z postanowieniami § 4 umowy nr 78/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. zawartej pomiędzy Gminą Reszel, a Stowarzyszeniem Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER, zgodnie z którym (cyt.):

„Do zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane, opłacanych ze środków pochodzących z dotacji jednostka zobowiązana jest stosować przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych”.

Obowiązek ten wynika też bezpośrednio z § 6 wzoru umowy stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. z 2011 r., Nr 6, poz. 25).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 3 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, ustawę stosuje się do udzielania zamówień publicznych, przez m.in.: inne niż określone w pkt 1-4 podmioty, jeżeli zachodzą następujące okoliczności:

- ponad 50% wartości udzielanego przez nie zamówienia jest finansowane ze środków publicznych lub przez podmioty, o których mowa w pkt 1-3a,
- wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8,

- przedmiotem zamówienia są roboty budowlane obejmujące wykonanie czynności w zakresie inżynierii lądowej lub wodnej, budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych lub wypoczynkowych, budynków szkolnych, budynków szkół wyższych lub budynków wykorzystywanych przez administrację publiczną lub usługi związane z takimi robotami budowlanymi.

W związku z powyższym jednostka zobowiązana była do stosowania przepisów ww. ustawy, zarówno na podstawie obowiązujących przepisów, jak i zawartej przez Stowarzyszenie umowy z Gminą.

- w zakresie realizacji umowy zawartej w dniu 28 października 2015 r. przez Stowarzyszenie Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER w Olsztynie z DKM Henryk Czerwiński w Bartoszycach, tj.:

- zaniechania przez HEPLER/ŚDS dochodzenia kary umownej w wysokości 24 647,68 zł za jeden dzień opóźnienia w wykonaniu robót przez DKM w Bartoszycach. Termin odbioru robót wyznaczono na 29 grudnia 2015 r. (§ 5 ust. 3 umowy). Natomiast z protokołu końcowego odbioru robót z dnia 30 grudnia 2015 r., wynika, że roboty zakończono w dniu 30 grudnia 2015 r., tj. z jednodniowym opóźnieniem. Zgodnie z dyspozycją § 6 ust. 2 umowy, wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną w wysokości 2% wartości umowy brutto za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy. W związku z powyższym kontrolujący zwrócili się do Gminy Reszel z następującym zapytaniem (cyt.): „(...) czy w związku z odbiorem robót remontowo-budowlanych dzień po terminie wynikającym z ww. umowy naliczona została kara umowna, o której mowa w § 6 ust. 2 w powiązaniu z § 7 ust. 5 umowy, w jakiej kwocie i czy zamawiający (ŚDS) ją wyegzekwował. Ponadto czy powyższe fakty były przedmiotem badania Gminy w ramach nadzoru? – Jeśli tak, to jakie są tego wyniki?”.

W odpowiedzi na powyższe Burmistrz Reszla wyjaśnił, iż (cyt.): „Odbiór robót remontowo-budowlanych dzień po terminie wynikającym z umowy oraz kara umowna, nie były przedmiotem badania Gminy”.

- braku czytelności treści protokołów odbioru robót sporządzonych ręcznie, a w szczególności zapisów dotyczących wykonanych prac, tj. 2 protokoły: odbioru częściowo wykonanych robót z dnia 17 grudnia 2015 r. i końcowego z dnia 30 grudnia 2015 r., co uniemożliwiło kontrolującym weryfikację dokumentów w tym zakresie.

Wobec powyższego skicrowano do Gminy następujące zapytanie (cyt.): „(...) w związku z nieczytelnością rękopisów w protokołach z odbioru robót (częściowego i końcowego), tj. protokół z dnia 17 grudnia 2015 i z dnia 30 grudnia 2015 r. proszę wyjaśnić: jaka jest pełna treść zapisów, czy Gmina poddała analizie czytelność i przejrzystość treści protokołów i co ustaliła w związku z tym oraz czyje podpisy widnieją na protokołach (imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz kogo reprezentują – zlecającego/zlecanego)?”.

W odpowiedzi na powyższe Burmistrz Reszla stwierdził, że (cyt.): „Gmina nie poddawała analizie czytelności i przejrzystości treści protokołów z odbioru robót

(...) Roboty budowlane wykonywane były na podstawie kosztorysów i dokumentacji technicznej, w których zawarto rodzaj i zakres prac niezbędnych do wykonania. Dokumentacja ta była przekazywana do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, który nie wniósł uwag. Gmina nie ma uprawnień do weryfikacji tego typu dokumentów, kompetencje w tym zakresie posiadają stosowne podmioty. Nadzór budowlany, Konserwator Zabytków, Inspektor Nadzoru, itp. Weryfikacja tych dokumentów jest przedmiotem zleconego przez Gminę audytu".

Ponadto, Burmistrz Reszla zwrócił się do Stowarzyszenia HELPER o wyjaśnienie pełnej treści zapisów protokołów, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 23 maja 2017 r. Jednakże do czasu zakończenia kontroli nie wpłynęła odpowiedź.

- nieprzedstawienia pisemnego potwierdzenia usunięcia usterek – np. w formie protokołu końcowego informującego o usunięciu usterek do dnia 15 stycznia 2016 r. -- zgodnie z terminem wyznaczonym w protokole odbioru z dnia 30 grudnia 2015 r.

W związku z powyższym zespół kontrolny zwrócił się do Burmistrza Reszla o doręczenie dokumentu stwierdzającego usunięcie usterek w powyższym terminie.

Odnosząc się do powyższego – Burmistrz Reszla nie udzielił odpowiedzi, a zapytanie przekazał do Stowarzyszenia HELPER, wraz z żądaniem udzielenia wyjaśnień w nieprzekraczalnym terminie do dnia 23 maja 2017 r. Jednakże do czasu zakończenia kontroli nie wpłynęła odpowiedź.

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień, należy jednoznacznie stwierdzić, że Burmistrza Reszla posiadał upoważnienie do kontroli sposobu wydatkowania dotacji na powyższy cel, na podstawie § 8 umowy z dnia 11 lipca 2014 r., zawartej pomiędzy Gminą Reszla a Stowarzyszeniem HELPER.

Ponadto, zgodnie z § 7 ust. 7 umowy z dnia 28 października 2015 r., zawartej pomiędzy ECWS HELPER a DKM Henryk Czerwiński, w przypadku stwierdzenia istotnych usterek, Stowarzyszenie HELPER, po wyznaczeniu kolejnego terminu ich usunięcia, powinno dokonać ostatecznego odbioru robót.

- zamontowania windy wewnętrznej w środku obiektu/budynku oraz zakupu platformy zamiast schodolazu, pomimo innych zapisów wynikających z aneksu nr 10 do umowy nr 78/2014, zgodnie z którymi przyznano środki z dotacji w wysokości 230 000,00 zł (180 000,00 zł + 50 000,00 zł).

Wobec powyższego skierowano do Gminy następujące zapytania:

- w dniu 26 maja 2017 r. (cyt.): „Zgodnie z aneksem nr 10 do umowy nr 78/2014, środki w wysokości 180 000,00 zł przyznano na zakup windy zewnętrznej. Dlaczego zatem została zakupiona i montowana winda wewnętrzna?”.

W odpowiedzi na powyższe Burmistrz Reszla wyjaśnił (cyt.): „Aneks Nr 10 do umowy Nr 78/2015 r. zawarty został na podstawie Decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK 376/2017 z dnia 13 listopada 2015 r., gdzie zabezpieczone zostały środki finansowe na zakup i montaż windy zewnętrznej. Stowarzyszenie zakupiło i zamontowało w ŚDS windę wewnętrzną. Przyczyny dokonania tej

zmiany będą wyjaśniane w postępowaniu kontrolnym realizacji zadania publicznego za 2015 r., które jest w toku”.

- w dniu 29 maja 2017 r. (cyt.): „zgodnie z aneksem nr 10 do umowy nr 78/2014, środki w wysokości 50 000,00 zł przyznano na zakup schodolazu. Dlaczego zatem została zakupiona platforma i czy Gmina dokonywała rzeczywistej weryfikacji (ogłędzin) zakupionego składnika majątku?”.

W odpowiedzi na powyższe Burmistrz Reszla wyjaśnił (cyt.): „Jak już informowaliśmy w poprzednich wyjaśnieniach, kontrola realizacji zadania publicznego za 2015 rok jest w toku. Przyczyny zakupu platformy zamiast schodolazu będą wyjaśniane w postępowaniu kontrolnym”.

Brak nadzoru i kontroli przeprowadzonych prac i ich rozliczenia powodował, że Gmina nie posiadała wiedzy nt. zgodności z prawem oraz w zakresie gospodarności wydatkowania środków dotacji na prace remontowe, zakup windy i schodolazu, na łączną kwotę 1 232 384,58 zł.

[Aktu kontroli: I. 189-197, 215-223, 279-280, 282, 315, V. 6-37]

VI. W zakresie majątku jednostki (środki trwałe, wyposażenie)

1. W trakcie kontroli dokonano oględzin posesji oraz wszystkich pomieszczeń Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu, a także znajdujących się w nich składników majątkowych zakupionych w okresie 2015 i 2016 roku z dotacji celowej budżetu państwa i ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy zlokalizowany jest w budynku dwukondygnacyjnym, położonym na działce, będącej własnością Gminy Reszel, o powierzchni 0,2726 ha, numer – OL1K/00020473/1. Budynek ŚDS zajmuje łączną powierzchnię użytkową 915 m². Znajdują się w nim następujące pomieszczenia:

Poziom – 1

- 2 oddzielne pomieszczenia piwniczne

Parter:

- Szatnia z pracownią krawiecką
- Pracownia rekreacji i ruchu
- WC dla kobiet z prysznicem
- WC dla osób niepełnosprawnych
- WC dla mężczyzn
- Biuro
- Magazyn żywnościowy
- Pokój socjalny
- Pomieszczenie gospodarcze – pralnia
- WC dla personelu
- Jadalnia
- Pracownia kulinarna

Piętro I:

- Pracownia plastyczno – komputerowa
- Pracownia muzyczno- teatralna

- WC dla mężczyzn
 - WC dla osób niepełnosprawnych
 - Aula
 - Pokój wyciszenia
 - Magazyn
- Piętro II:
- Magazyn
 - Pomieszczenia strychowe

2. Składniki majątkowe i ewidencja

2.1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu nie posiada własnej polityki rachunkowości. W związku z prowadzeniem ŚDS przez Stowarzyszenie Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER w jednostce obowiązuje polityka rachunkowości Stowarzyszenia wprowadzona w życie Uchwałą Zarządu z dnia 3 grudnia 2012 r. w sprawie Polityki Rachunkowości, aneksowana 2 stycznia 2015 r. (kontrolującym nie okazano oryginału dokumentu), zgodnie z którą:

- za środki trwałe uznaje się składniki majątku o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki o wartości przekraczającej 3 500,00 zł i ujmujące się w ewidencji środków trwałych,
- za pozostałe środki trwałe uznaje się składniki majątku o wartości do 3 500,00 zł i nie ujmujące się w księgach inwentarzowych,
- zakupione materiały do 500,00 zł obciążają bezpośrednio koszty.

2.2. Wartość zakupionych składników majątkowych wyniosła w 2015 r. łącznie 239 892,01 zł, w tym:

- środki trwałe – 230 000,00 zł, tj.:
 - winda – 180 000,00 zł,
 - schodofaz – 50 000,00 zł.
- pozostałe środki trwałe o wartości – 9 892,01 zł, w tym:
 - myjnia LADY wraz z fotelem TINA – 1 900,01 zł,
 - 8 leżanek MUREN – 7 992,00 zł, cena jednostkowa 999,00 zł.

2.3. W 2016 r. nie zakupiono środków trwałych i pozostałych środków trwałych.

2.4. Ponadto, kontrolowana jednostka dysponuje majątkiem użyczonym nieodpłatnie przez Gminę Reszel, tj. dwoma samochodami LUBLIN, na podstawie umowy użyczenia nr SE.54.2016 z dnia 26 kwietnia 2016 r., na okres 10 lat od dnia podpisania umowy, tj. do dnia 30 kwietnia 2026 r.

Wątpliwości budzi podpisanie umowy użyczenia składników majątku na okres dłuższy niż okres obowiązywania umowy o powierzenie zadania publicznego do realizacji ECWS HELPER (31 grudnia 2018 r.).

2.5. Kierownik ŚDS w Reszlu sporządził wykaz składników majątkowych zakupionych w 2015 r. obejmujący rodzaj zakupionego składnika majątkowego, wartość początkową zakupionego składnika, nazwę konta, na którym został zaewidencjonowany, numer pozycji ewidencji pomocniczej (pozycji z księgi inwentarzowej), numer inwentarzowy

składnika majątkowego, umiejscowienie składnika majątkowego, rodzaj dowodu księgowego (faktura, rachunek); numer identyfikacyjny dowodu księgowego. Zespół kontrolny dokonał oględzin wszystkich wykazanych składników i stwierdził zgodność wskazanej w wykazie lokalizacji zakupionych składników majątkowych ze stanem faktycznym. Z czynności zostały sporządzone protokoły oględzin, podpisane przez zespół kontrolny i Prezesa Stowarzyszenia ECWS HELPER w dniach: 3.03.2017 r. i 13.03.2017 r. (wraz z uzupełnieniem do protokołu z dnia 20.03.2017 r.).

Zakup składników majątkowych w 2015 r., ujętych w wykazie sporządzonym przez Kierownika ŚDS w Reszlu, potwierdzonych dowodami zakupu (rachunki/ faktury) był zasadny, za wyjątkiem myjni Lady z fotelem Tina opisanymi poniżej.

2.6. Na podstawie analizy dowodów księgowych dokumentujących zakupy składników majątku ustalono:

- majątek zakupiony przyjęto na stan ewidencyjny na podstawie dowodów zakupu (faktur),
- przyjęte w dniu 31 marca 2016 r. na stan księgowy środki trwałe prawidłowo ujmowano na koncie syntetycznym 011 w korespondencji i kontem 080.

2.7. Prawidłowo amortyzowano i umarzano składniki majątkowe, tj. zgodnie z Załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1888 ze zm.), w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. nr 242, poz. 1622) obowiązującym w okresie kontrolowanym.

2.8. Na podstawie zestawień dotyczących przychodów i rozchodów składników majątku sporządzonych przez pracownika ŚDS ustalono, że w okresie 2015-2016 nie dokonywano likwidacji środków trwałych.

2.9. Księga inwentarzowa prowadzona jest od 15 grudnia 2015 r. do 20 lutego 2017 r.

Z oświadczenia z dnia 20.03.2017 r. Kierownika ŚDS wynika, że w związku z zatrzymaniem dokumentów, w tym ksiąg inwentarzowych przez Urząd Kontroli Skarbowej w Olsztynie, w dniu 30.06.2015 r. została sporządzona nowa księga inwentarzowa, zawierająca wyposażenie zakupione od 1 lipca 2015 r. Ponadto, z oświadczenia z dnia 30 marca 2017 r. Głównego księgowego – wynika, że w okresie od 1.07.2015 r. do 14.12.2015 r. nie były dokonywane zakupy składników majątkowych, których cena jednostkowa przekracza 500 zł.

3. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie majątku trwałego dotyczyły:

- a) nieujęcia w księdze pomocniczej (księdze środków trwałych) zakupionych w 2015 r. i przyjętych do użytkowania w dniu 31 marca 2016 r. środków trwałych, o łącznej wartości 230 000,00 zł, w tym:
- windy o wartości początkowej 180 000,00 zł,
 - schodolazu o wartości początkowej 50 000,00 zł.

Powyższe działanie było niezgodne z przepisami art. 17 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), w myśl których konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem oraz uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej i prowadzi się je w szczególności dla środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie,

wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

Kontrolujący, pismem z dnia 24 maja 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem czy Gmina przeprowadzając kontrolę w zakresie weryfikacji dokumentów przedłożonych w związku z realizacją zadania publicznego pn. Ośrodki wsparcia ze stanem faktycznym, dokonywała weryfikacji ujęcia w księdze inwentarzowej zakupionych środków trwałych w latach: 2015-2016. Jeżeli tak, to czy zauważyła brak wpisu do ww. księgi zakupionych w 2015 r. i przyjętych do użytkowania w 2016 r. składników majątku, tj. windy i schodolazu? Ponadto, zwrócono się z prośbą o wyjaśnienie przyczyn niedokonania wpisu do księgi inwentarzowej powyższych środków trwałych.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Burmistrza Reszla wynika, że Gmina w chwili składania wyjaśnień nie posiadała wiedzy w zakresie braku wpisu do księgi inwentarzowej.

b) numerów inwentarzowych zakupionych składników majątku, tj.:

- środki trwałe (winda i schodolaz – w rzeczywistości zakupiono platformę) nie zostały oznakowane numerem inwentarzowym,
- pozostałe środki trwałe posiadały numer inwentarzowy, który różnił się od numeru wykazanego przez Kierownika ŚDS w zestawieniu zakupionych składników majątku z dnia 17.03.2017 r., tj.:

Nazwa składnik majątku	Numer inwentarzowy widniejący na składniku majątku	Numer inwentarzowy wykazany w zestawieniu składników majątku
Myjnia Łady z fotelem Tina	Resz1/2016/18	Res/2015/18
Leżanki Muren	2016/59	Res/59/2015

- wszystkie zakupione leżanki (8 szt.) oznaczono tym samym numerem inwentarzowym.

Środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe powinny być oznakowane w sposób pozwalający na ich zidentyfikowanie z zapisami w księgach rachunkowych jednostki (księdze środków trwałych, księgach inwentarzowych pozostałych środków trwałych, ewidencji ilościowej pozostałych środków trwałych). Oznakowanie środków trwałych numerami inwentarzowymi jest warunkiem niezbędnym do rozliczenia wyników inwentaryzacji przeprowadzanych metodą spisu z natury (umożliwia powiązanie zapisów dokonanych w arkuszach spisowych z zapisami ksiąg rachunkowych). W związku z tym, każdy zakupiony składnik majątku powinien mieć inny numer inwentarzowy w celu jego identyfikacji, który powinien być tożsamy z numerem wykazany w księgach rachunkowych. Natomiast zasady oznaczania środków trwałych i pozostałych środków trwałych numerami inwentarzowymi powinny być określone przez kierownika jednostki w dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości.

c) wydatkowania w 2015 r. środków z dotacji celowej, przez ŚDS w Reszlu, przeznaczonych na zakup schodolazu i windy zewnętrznej, w łącznej kwocie 230 000,00 zł, na zakup platformy i windy wewnętrznej (w budynku ŚDS).

Powyższe ustalono na podstawie analizy: decyzji Wojewody o numerach: FK 375/2015 i FK 376/2015 z dnia 13.11.2015 r., umowy 78/2014 z dnia 11.07.2014 r. (wraz

z aneksami) zawartej między Burmistrzem Reszla a Prezesem Stowarzyszenia HELPER, dokumentów księgowych (faktura zakupu i wyciąg bankowy potwierdzający dokonanie zapłaty) oraz ich weryfikacji ze stanem rzeczywistym, tj. oględzin pomieszczeń i wyposażenia w ŚDS w Reszlu w dniu 13.02.2017 r. (protokół z oględzin z 3.03.2017 r.), w wyniku której stwierdzono, że:

- zgodnie z decyzjami Wojewody środki z dotacji zostały przyznane na zakup schodolazu oraz wykonanie windy zewnętrznej,
- zgodnie z umową środki powinny zostać przeznaczone na zakup schodolazu i windy zewnętrznej,
- z faktury VAT nr 4/12/2015 z dnia 30 grudnia 2015 r. wynika, że zakupiony został schodolaz i winda,
- z oględzin wyposażenia budynku ŚDS wynika, że zakupiona została platforma i zamontowana winda.

Według kontrolujących zainstalowana w jednostce winda nie ma cech windy zewnętrznej, gdyż mieści się w budynku. Natomiast okazany schodolaz ze względu, iż jest na stałe zamontowany, faktycznie jest platformą dla osób niepełnosprawnych. Zaznaczyć należy, że schodolaz jest mobilnym transporterem schodowym, nie wymagającym instalacji na stałe i można go przewozić w inne miejsca. Platforma natomiast jest zamontowana na stałe, na szynie i służy do przenoszenia wzdłuż schodów osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym, środki dotacji celowej zostały wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem, określonym zarówno w decyzjach Wojewody, jak i umowy zawartej między Burmistrzem Reszla a Prezesem Stowarzyszenia ECWS HELPER.

Kontrolujący, pismami z dnia: 24 i 29 maja 2017 r. zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem dlaczego, zgodnie z aneksem nr 10 do umowy nr 78/2014, środki przyznano na zakup schodolazu i windy zewnętrznej, natomiast zakupiona została platforma i winda wewnętrzna oraz czy Gmina dokonywała oględzin faktycznie zakupionych składników majątku.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Burmistrza Reszla wynika, że Gmina w chwili składania wyjaśnień nie posiadała wiedzy w zakresie powyższych rozbieżności.

W ocenie zespołu kontrolnego brak odpowiedniego nadzoru ze strony Gminy w zakresie prawidłowości wydatkowania środków oraz kontroli obejmującej oględziny zakupionych środków trwałych, przyczynił się do wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Skuteczny i bieżący nadzór pozwoliłby na zmianę – w uzasadnionym przypadku – przeznaczenia dotacji poprzez poinformowanie przez Gminę Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o zaistniałej sytuacji, tj. konieczności zakupu windy zewnętrznej i platformy i następnym wyrażeniem na to zgody przez podmiot udzielający dotacji, tj. Wojewodę.

- d) zasadności zakupu w dniu 21 grudnia 2015 r. myjni LADY z fotelem TINA, w kwocie 1 900,01 zł, na podstawie faktury VAT nr 131/SK2/2015 z dnia 21 grudnia 2015 r.

W toku oględzin pomieszczeń i wyposażenia ŚDS w dniu 13 lutego 2017 r. ustalono, że myjnia jest umiejscowiona w łazience dla mężczyzn na I piętrze. Ww. składniki majątkowe były częściowo zafoliowane i oznaczone numerem inwentarzowym.

W świetle obowiązującej ustawy o pomocy społecznej – środowiskowy dom samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagających pomocy i przygotowania do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Dom świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu codziennym, w tym trening dbałości o wygląd zewnętrzny i trening nauki higieny. Szczegółowy zakres świadczonych usług w formie treningów określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Biorąc pod uwagę powyższe zapisy dot. zakresu usług świadczonych przez środowiskowe domy samopomocy, zespół kontrolny dokonał analizy dokumentacji prowadzonej w ŚDS, pod kątem zasadności dokonanego zakupu. Sprawdzono dziennik zajęć pracowni higieny i urody z okresu 2015/2016 i na podstawie zapisów ustalono, że:

- pierwszego wpisu dokonano 08.12.2015 r.,
- wpisy dotyczyły czynności takich jak: strzyżenie, depilacja brwi, henna, układanie fryzur, makijaż, oczyszczanie skóry twarzy, nawilżanie, „mycie głowy”.

W związku z wątpliwościami dot. użytkowania ww. środka trwałego wystąpiono z pismem dnia 15.05.2017 r. do kierownika ŚDS w Reszlu o wskazanie, jakie było przeznaczenie zakupionych składników majątkowych, jaka była zasadność dokonanego zakupu i czy ww. składniki są użytkowane.

Z wyjaśnień kierownika ŚDS przekazanych pismem z dnia 25.05.2017 r. wynika, że omawiane składniki majątkowe zostały cyt. „zdemontowane i zafoliowane, w związku z planowanym przeniesieniem ich do pracowni higieny i urody. Takie działanie ma ułatwić korzystanie ze sprzętu osobom z problemami w poruszaniu się.”

Odnosząc się do złożonego wyjaśnienia kierownika ŚDS, należy wskazać, iż pomieszczenie przeznaczone na pracownię higieny i urody nie jest dostosowane do lokalizacji (zamontowania) myjni Lady z fotelem Tina ze względu na jego małą kubaturę oraz brak przyłącza do bieżącej wody.

W ocenie zespołu kontrolnego zakup w/w składnika majątkowego budzi wątpliwości, gdyż jego przeznaczenie wychodzi poza zakres usług przewidzianych w przepisach dotyczących działalności środowiskowych domów samopomocy tj. nie ma zastosowania w nabywaniu podstawowych umiejętności w zakresie higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny. Tego typu środki trwałe stanowią wyposażenie zakładu fryzjerskiego, gdzie wykonywane są profesjonalne usługi z zakresu pielęgnacji włosów. Wątpliwości dokonanego zakupu budzi również fakt, iż ww. środek trwały zakupiony został w 2015 r., a jego stan wskazywał na brak zasadności użytkowania.

4. Ponadto wątpliwości budzi racjonalność dokonywanych zakupów oraz ich wcześniejsze planowanie, co potwierdzają oględziny pomieszczeń ŚDS z uwzględnieniem składników majątku, w których się one znajdują, a mianowicie w toku przeprowadzonej

13 lutego 2017 r. wizytacji stwierdzono, że na terenie domu znajdują się rzeczy nieużywane, prawdopodobnie zakupione przed okresem objętym kontrolą. Nie można było ustalić daty zakupu, gdyż większość zastanych składników majątkowych nie posiadało numeru inwentarzowego, tj.:

- w pomieszczeniach magazynowych zauważono zapakowany sprzęt gospodarstwa domowego – prawdopodobnie 2 pralki i suszarka, telewizory, płytę indukcyjną i gazową, czajniki elektryczne, odkurzacze, radia, małe AGD do higieny i pielęgnacji – lokówki, suszarko – lokówki, suszarki, prostownice, maszynki do strzyżenia,
- w magazynach zapakowane były także duże ilości luster, ramek, stoliczków, krzeseł, a także stół do ping ponga,
- w ww. pomieszczeniach, jak i pracowni higieny i urody stwierdzono także dużą ilość wiodących na rynku marek kosmetyków zarówno do pielęgnacji ciała jak i włosów a także profesjonalnego sprzętu do stylizacji włosów,
- w pracowni znajdowały się również perfumy marki, m.in.: PRADA, CK, Jimmy Choo, Chloe, D&G.

W ocenie kontrolujących, powyższy stan faktyczny jest wystarczający, by uznać, iż jednostka ze względu na stwierdzenie dużej ilości nieużywanego sprzętu niegospodarnie dokonywała jego zakupu, nie uwzględniając potrzeb ŚDS, co było niezgodne z zasadami dokonywania wydatków, określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, które stanowią, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

[Akta kontroli: VII.1-86]

VII. W zakresie nadzoru i rozliczenia realizowanych zadań

1. Nadzór i kontrola

- 1.1 W toku kontroli ustalono, że Gmina Reszel na podstawie § 8 umowy nr 78/2014 o powierzenie realizacji zadania publicznego „Ośrodki wsparcia” zawartej w dniu 11 lipca 2014 r. między Burmistrzem Reszla a Prezesem Stowarzyszenia Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER, sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wydatkowania przekazanej dotacji. Kontrola może być przeprowadzona w toku realizacji zadania publicznego oraz po jego zakończeniu do czasu ustania obowiązku, o którym mowa w § 5 ust. 2 ww. umowy, tj. 5 lat licząc od początku roku następującego po roku, w którym Stowarzyszenie realizowało zadanie publiczne.

Analizując powyższe postanowienia umowy, kontrolujący, w dniu 2 marca 2017 r., zwrócili się do Burmistrza Reszla z zapytaniem w sprawie podejmowanych przez Gminę działań kontrolno – nadzorczych nad wydatkowaniem środków dotacji w latach: 2015 – 2016.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem (cyt.): „(...) Gmina Reszel corocznie dokonuje kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Gminy podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych. Do realizacji w/w kontroli, odrębnym zarządzeniem Burmistrza Reszla powołana jest komisja. Kontrola prawidłowości wykorzystania dotacji w odniesieniu do złożonego sprawozdania z realizacji zadania publicznego za rok 2015 nastąpiła w dniu 1 czerwca 2016 r. Komisja dokonała weryfikacji wybranych pozycji wykazu sprawozdania (zakupy rzeczowe) ze stanem

rzeczywistym oraz weryfikacji przedłożonych kserokopii faktur, potwierdzających dokonanie zakupów, z oryginałami dokumentów finansowo-księgowych. Do chwili obecnej kontrola nie została zakończona a sprawozdanie nie zostało rozliczone. Jednocześnie po złożeniu przez Stowarzyszenie HELPER sprawozdania z realizacji zadania publicznego za 2016 r. wszczęta została kontrola prawidłowości wykorzystania dotacji, która jest w toku. Niezależnie od powyższego, w celu dochowania należytej staranności rozliczenia dotacji, Gmina zleciła przeprowadzenie audytu całości realizacji zadania przez stowarzyszenie od jego rozpoczęcia tj. od 2012 r. łącznie z rokiem 2015. Do chwili obecnej czynności sprawdzające są w toku”.

- 1.2 W związku z trwającymi czynnościami kontrolnymi przeprowadzanymi przez Gminę, zwrócono się, w dniu 16 maja 2017 r., do Burmistrza Reszla z prośbą o przedstawienie dotychczasowych ustaleń z podjętych działań kontrolno-nadzorczych dotyczących działalności SDS, tj. kontroli przeprowadzanych przez pracowników Gminy oraz podmioty zewnętrzne. Z pisemnego wyjaśnienia wynika, że (cyt.): „Gmina Reszel corocznie przeprowadza kontrole prawidłowości wykorzystania dotacji, udzielonych w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.) dla organizacji pożytku publicznego. Kontrole przeprowadza komisja powołana odrębnym Zarządzeniem Burmistrza (...).

Kontrolom prawidłowości wykorzystania dotacji podlega również Stowarzyszenie Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER. Zadaniem Komisji jest m.in.: weryfikacja złożonych sprawozdań z dokumentacją źródłową poszczególnych wydatków oraz zgodności zrealizowanego zadania z umową, dokonanie kontroli i oceny realizacji zadania pod kątem prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania; prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i w postanowieniach umowy.

W przypadku wątpliwości w czasie trwania kontroli Komisja zwraca się do Stowarzyszenia o udzielenie stosownych wyjaśnień, dostarczenie dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków, weryfikuje również rozliczenia finansowe w odniesieniu do złożonego sprawozdania z realizacji zadania publicznego. W latach 2013 i 2014 Komisja nie stwierdziła nieprawidłowości. Kontrola za 2015 rok została zawieszona ponieważ zlecono audyt zewnętrzny. Z uwagi na wysokość kwot przeznaczanych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego na realizację zadania pn. Ośrodki wsparcia, a zakres prac obejmował głównie standaryzację obiektu – dostosowanie budynku na potrzeby prowadzenia środowiskowego domu samopomocy, Gmina Reszel w 2015 roku, chcąc mieć pewność co do prawidłowości realizacji zadania w zakresie wydatkowania i rozliczenia dotacji oraz jego zgodności z przedłożonymi ofertami oraz umowami za lata 2012, 2013 i 2014, zleciła przeprowadzenie audytu zewnętrznego (...).

W raporcie z audytu z dnia 30.06.2015 r. audytor stwierdza, że: realizowana inwestycja jest zgodna z ofertą w tej części, że zostały wykonane prace polegające na adaptacji budynku przy ul. Podzamcze 1 w Reszlu. Audytor nie zakwestionował prawidłowości rozliczenia dotacji w kontekście złożonych ofert i przedłożonych sprawozdań. Nie było więc podstaw do kwestionowania danych zawartych w sprawozdaniu Stowarzyszenia. Mimo, że audyt nie wykazał nieprawidłowości w realizacji zadania publicznego i jego rozliczenia, ale i nie rozwiał wątpliwości organu co do prawidłowości rozliczenia dotacji, zlecono drugi audyt, który w chwili obecnej jeszcze się nie zakończył, a którego wnioski posłużą do ustalenia kierunków dalszego postępowania organu w tym zakresie.

Nadmienić należy, że wszelkie czynności kontrolne są utrudnione, ponieważ Stowarzyszenie z dużymi opóźnieniami dostarcza żdaną przez kontrolujących dokumentację z uwagi na fakt, iż wobec stowarzyszenia równocześnie toczy się kilka niezależnych od siebie postępowań kontrolnych a dokumenty księgowe znajdują się w instytucjach prowadzących te postępowania. W związku z tym udzielenie wyczerpujących wyjaśnień związanych z prowadzeniem i rozliczaniem dotacji na prowadzenie środowiskowych domów samopomocy w Reszlu uzależnione jest od uzyskania dokumentów źródłowych z organów kontrolnych.

Ponadto Zarządzeniem Nr 24/2017 Burmistrza Reszla z dnia 28 marca 2017 roku powołano Komisję do weryfikacji dokumentów przedłożonych w związku z realizacją zadania publicznego pn. Ośrodki wsparcia ze stanem faktycznym. Zadaniem Komisji jest weryfikacja (i porównanie) przedłożonych przez Stowarzyszenie Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER kserokopii książek inwentarzowych i ewidencji majątku - środków trwałych, materiałów i wyposażenia, wartości niematerialnych i prawnych itp. ze stanem faktycznym oraz dowodami finansowo-księgowymi potwierdzającymi dokonywanie zakupów tego wyposażenia. Prace Komisji są w toku."

- 1.3 Na podstawie załączonej przez Gminę do wyjaśnień z dnia 29 maja 2017 r. dokumentacji, ustalono, że do czasu zakończenia czynności kontrolnych w Gminie Reszel, tj. do 31 maja 2017 r. przeprowadzono następujące kontrole:

- Kontrola przeprowadzona w dniu 24 kwietnia 2014 r. przez urzędników Urzędu Gminy Reszel. Zgodnie z zapisem protokołarnym (cyt.): „Kontrolą objęto prawidłowość finansowego rozliczenia dotacji otrzymanej na realizację zadania pn. Ośrodki wsparcia i prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i postanowieniach umowy”. Przedmiotem badania zespołu kontrolnego było wydatkowanie kwoty 2 652 840,00 zł, stanowiącej dotację budżetu państwa. Z ustaleń zawartych w protokole wynika, że wskazana suma przeznaczona została na wykonanie robót remontowo-budowlanych budynku przy ul. Podzamcze 1 w Reszlu. W treści protokołu nie stwierdzono uchybień oraz nieprawidłowości, konstatując, iż (cyt.): „Środki dotacji wydatkowane były zgodnie z celem na jaki były przeznaczone tj. remont budynku (...)” (str. 2 protokołu). Protokół sygnowano w dniu 4 grudnia 2014 r. Dokument podpisano po upływie niespełna 8 miesięcy od czasu zakończenia kontroli. Protokół składa się z 3 stron, z czego strony 1 i 2 zawierają zagadnienia związane z kontrolą, a str. nr 3 jedynie podpisy i pieczęcie sygnatariuszy. Jego treść ogranicza się jedynie do stwierdzenia oczywistych faktów w postaci przedstawienia wydatkowanych kwot i lakonicznych stwierdzeń, że zostały one wydatkowane na roboty remontowo-budowlane. Nie zawarto ustaleń w zakresie stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.
- Audyt przeprowadziło Biuro Biegłego Rewidenta Danuta Jaworowska, 19-400 Olecko, ul. Składowa 10. Czynności przeprowadzono w wybranych dniach w okresie od 1 do 30 czerwca 2015 r. i dotyczyły okresu od roku 2012 do 2014 włącznie. Jak podano w raporcie z przeprowadzonego audytu (cyt.): „Głównym celem audytu jest zbadanie prawidłowości realizacji projektu w zakresie wydatkowania i rozliczenia otrzymanego dofinansowania, dotacji oraz jego zgodności z przedłożonymi ofertami oraz z umowami. Przeprowadzenie audytu ma na celu uzyskanie dowodów pozwalających z dostateczną pewnością na jednoznaczną ocenę przez podmiot przeprowadzający audyt, czy realizacja zadania

przebiega/ przebiegała zgodnie z umowami o dofinansowanie zadania" (str. 3 raportu). Przedmiotem badania była (cyt.):

„Wartość udzielonych dotacji w roku:

2012 r. – 475 000,00 zł

2013 r. – 2 652 840,00 zł

2014 r. – 8 301 200,00 zł w tym budynek dla osób z chorobą Alzheimera i 279 200,00 zł.

Łączna kwota 11 429 040,00 zł" (str. 1 raportu). W raporcie zaprezentowano liczne niejasności i nieprawidłowości m. in.:

- a) (cyt.): „ (...) Według oferty realizacji zadania publicznego złożonej w dniu 09.07.2014 r. zadeklarowano funkcjonowanie 30 miejsc od września 2014 r. Na pokrycie kosztów działalności bieżącej Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Reszlu (koszty utrzymania 30 miejsc w okresie IX-XII) zgodnie z umową Nr 78/2014 z dnia 11.07.2014 r. z późn. zm. Przeznaczono 108 000,00 zł. Powyższa kwota została wydatkowana między innymi na wynagrodzenia personelu od września 2014 r. w kwocie 72 757,12 zł plus badania lekarskie 2 000,00 zł, pracownicze badania lekarskie 65,00 zł (pomimo, że Ośrodek jeszcze nie funkcjonował). Inne wydatki z dotacji na bieżące utrzymanie to między innymi:

opłata za administrowanie budynku 21 366,00 zł

obsługa prawna 6 214,00 zł

materiały biurowe 2 073,24 zł

inne wydatki: zużycie wody, środki chemiczne, przyłącza 3 532,87 zł

W związku z tym, że do końca 2014 roku Ośrodek nie funkcjonował, trwały prace remontowe a pierwszych przyjęto od marca 2015 r. wydatki na wynagrodzenia i inne nie wydają się być zasadne oprócz opłat za media, opłat eksploatacyjnych i przyłączy. Zakupiony ekogroszek został przedstawiony do rozliczenia w kategorii – wyposażenie (...)". (str. 8 raportu).

- b) (cyt.): „ (...) Umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą „Ośrodki wsparcia” zobowiązują Zleceniobiorcę – Stowarzyszenie Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych przy udzielaniu zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane, opłacanych ze środków pochodzących z dotacji. Stowarzyszenie nie przestrzegało tych zapisów umowy, w związku z powyższym audytor nie może potwierdzić zakupu dostaw i usług pod kątem racjonalności wydatków oraz stosowania zasady konkurencyjności, przejrzystości i należytego upublicznienia czy też ocenić, że zakup był racjonalny. Udzielająca informacji Skarbnik stowarzyszenia uważa, że jednostka nie musi stosować ustawy Prawo zamówień publicznych i na powyższe przedstawiła opinie prawne, że podmiotu nie zobowiązanego ustawowo do stosowania ustawy pzp nie można skutecznie zobowiązać do jej stosowania poprzez jakikolwiek zapis w umowie przyznającej środki finansowe. Zdaniem audytora Stowarzyszenie powinno przestrzegać zapisów podpisanej umowy o dotację. Na fakturach rozliczających dotację za 2012-2013 rok jest adnotacja, że „dostawca usługi został wyłoniony zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych”. Jednakże przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych nie były stosowane, bo przykładowo roboty budowlane o wartości 690 000,00 zł i wyższe nie były zlecone w trybie przetargu nieograniczonego (...)” (str. 8 i 9 raportu).

- c) (cyt.): „(...) Audytor w trakcie wizyty na miejscu realizacji zadania stwierdza, że realizowana inwestycja jest zgodna z ofertą w tej części, że zostały wykonane prace polegające na adaptacji budynku przy ul. Podzamcze 1 w Reszlu. Jednakże audytor nie może potwierdzić zgodności zadania inwestycyjnego z ofertą i umowa z uwagi na fakt, że w ofercie ujęto dość ogólnie, np. 1) wykończenie pomieszczeń parteru ilość – 1, jednostka miary – usługa, wartość 680 000,00 zł, 2) wykonanie łazienek i wc w tym dla osób niepełnosprawnych ilość – 1, jednostka miary – usługa, wartość 350 000,00 zł, 3) częściowa wymiana zabytkowych elementów stolarki okiennej i drzwiowej na I piętrze ilość – 1, jednostka miary – usługa, wartość 275 000,00 zł, 4) prace budowlane Reszel ilość 1 wartość 150 000,00 zł. Z uwagi na brak wyszczególnionych sztuk planowanych do wymiany okien, powierzchni łazienek oraz ich ilości czy też metrów wykonywanych powierzchni i braku sprecyzowania co wchodziło w termin „wykończenie pomieszczeń” oraz z uwagi na brak szczegółowych protokołów odbioru robót audytor nie może wypowiedzieć się co do zgodności realizacji inwestycji z ofertą i umową o dofinansowanie. Nawet jeżeli są protokoły odbioru to nie są w nich potwierdzone ilości wykonanych usług/zakupionych towarów, np. protokół odbioru do faktury za okna nie potwierdza ilości okien odebranych tylko są stwierdzenia odnośnie terminowości – zgodnie z terminem, wykazu usterek – brak, zgodności wykonania robót z dokumentacją – zgodna (...)” (str. 9-10 raportu).

Po otrzymaniu raportu z przeprowadzenia audytu zewnętrznego w organizacji pozarządowej Stowarzyszenie Europejskie Centrum Wsparcia Społecznego HELPER dla zadań publicznych udzielonych w zakresie pomocy społecznej pod nazwą „Ośrodki Wsparcia” – Burmistrz Reszla w dniu 3 sierpnia 2015 r. (pismo: znak SE.1711.6.2015) zażądał od Stowarzyszenia ECWS HEPLER stosownych wyjaśnień w terminie do dnia 12 sierpnia 2015 r.

W piśmie Burmistrz Reszla (cyt.): „(...) zwraca się o przedłożenie wyjaśnień w zakresie:

- a) braku ewidencjonowania materiałów i wyposażenia do wartości 500,00 zł (brak ewidencji ilościowej),
- b) braku ujęcia w ewidencji, potwierdzenia odbioru zakupionych materiałów i wyposażenia do użytkowania i wykorzystywania przez osoby, które przyjęły materiały i wyposażenie do użytkowania,
- c) braku wskazania osób odpowiedzialnych za powierzone mienie,
- d) miejsca przechowywania zakupionego sprzętu (sprzęt powinien znajdować się w budynku przy ul. Podzamcze 1 w Reszlu),
- e) niedokonywanie zakupów zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych,
- f) braku informacji promocyjnych wynikających z umowy,
- g) złożenie wyjaśnień odnośnie zakupionych materiałów, tj.
 - zakup okładziny kamiennej na kwotę 50 430,00 zł, zakup elementów kamiennych i żwiru na kwotę 10 499,99 zł, zakup elementów kamiennych na kwotę 9 045,00 zł (kto odebrał okładzinę, elementy kamienne i żwir, i gdzie zostały wmontowane),
 - zakup zestawów bielizny męskiej (komu została przekazana do użytkowania – brak potwierdzenia przez osoby otrzymujące do użytkowania),
 - zakup materiałów w OBI na kwotę 9 385,25 zł oraz w IKEA na kwotę 9 357,84 zł (kto odebrał materiały i gdzie zostały wykorzystane/wmontowane),

- zakup kosmetyków Calvina Kleina oraz innych kosmetyków na kwotę 13 176,08 zł (do jakich celów były zakupione, sposób ich wykorzystania, kto je odebrał do wykorzystania),
 - zakup odzieży sportowej NIKE na wartość 4 139,71 zł (komu została przekazana do użytkowania – brak potwierdzenia przez osoby otrzymujące do użytkowania),
 - zakup opału – węgla, ekogroszku (gdzie został wykorzystany, określenie sposobu ewidencji zakupionego opału),
 - zakup nart,
- h) czy transakcje gotówkowe powyżej 15 tys. EURO dokonywane były zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, jednocześnie proszę wyjaśnić czego dotyczyły powyższe transakcje gotówkowe, czy zawarta była umowa, jeżeli tak to jakiego podmiotu dotyczyła. Proszę również wyjaśnić dlaczego środki te zasilane były z rachunku Stowarzyszenia (...)”.

Stowarzyszenie HELPER nie udzieliło odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez Burmistrza Reszla. Datowane przez HEPLER pismo na 25 sierpnia 2015 r. odebrane zostało w Urzędzie Gminy w Reszlu w dniu 7 września 2015 r. Opóźnienie wyniosło 27 dni. Udzielone przez HEPLER odpowiedzi nie wyjaśniły niejasności i nie rozwiązywały stawianych przez Burmistrza Reszla wątpliwości co do rzetelności oraz poprawności wydatkowania przekazanych środków z budżetu państwa. Należy dodać, że w odpowiedzi HELPER podjął także, pozbawioną rzeczowych argumentów, próbę zdyskredytowania i oczernienia Bieglego Rewidenta zarzucając mu nierzetelność i brak obiektywizm. Brak jest dokumentacji czy odpowiedź zleceniobiorcy satysfakcjonowała władze Gminy.

- Mimo tego, Burmistrz Reszla podpisał roczne rozliczenie dotacji składane do Wojewody, w 100% potwierdzając prawidłowość wydatkowania środków budżetowych.
- Kontrola przeprowadzona w dniach 14-16 grudnia 2015 r. przez urzędników Urzędu Gminy Reszel. Zgodnie z zapisem protokołowym (cyt.): „(...) Kontrolą objęto prawidłowość prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i postanowieniach umowy. Zadanie pn. „Ośrodki wsparcia” wykonane przez (...) HELPER (...) zrealizowano w okresie od 11 lipca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku na podstawie umowy Nr 78/2014 o powierzenie realizacji zadania publicznego. Zakres rzeczowy i finansowy zadania uzależniony był od decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. Gmina Reszel nie zabezpieczała na ten cel środków własnych. Dotację w wysokości 7 022 000,00 zł wydatkowano na następujące działania 1. Kontynuacja adaptacji budynku na Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu, 2 Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu (...)”. Protokół sygnowano w dniu 25 lutego 2016 r. Składa się z 5 stron. W związku z kontrolą wydano (cyt.): „Zalecenia pokontrolne: 1. Wydawanie odzieży i innych akcesoriów powinno być odnotowywane i dokumentowane przez pracownika Środowiskowego Domu Samopomocy. 2. Należy sporządzić szczegółową inwentaryzację mienia, założyć księgi inwentarzowe oraz księgi środków trwałych”.
- Aktualnie, na zlecenie Gminy realizowany jest audyt, który rozpoczął się jeszcze w roku 2016 i dotyczy okresu lat: 2012 – 2015. Do czasu zakończenia kontroli w Urzędzie Gminy w Reszlu, audyt nie został jeszcze zakończony.

- 1.4 W kontrolowanym okresie powyżej opisane elementy nadzoru Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu sprawowane przez Gminę Reszel jak również przez wyspecjalizowane podmioty na zlecenie Burmistrza Reszla były nieefektywne, bo nie doprowadziły do zwrotu dotacji, a nawet do zakwestionowania określonych pozycji w rocznym rozliczeniu dotacji przedkładanym przez HELPER, natomiast wprowadziły w błąd Wojewodę co do prawidłowości i zgodności z prawem wykorzystania dotacji, wskutek przekazywania nierzetelnych i niezgodnych z prawdą rozliczeń dotacji przez Gminę do Urzędu Wojewódzkiego.
- 1.5. Biorąc pod uwagę powyższe, należy stwierdzić, że nadzór merytoryczny nad działalnością Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu nie był sprawowany przez Gminę w sposób skuteczny, odpowiedni i efektywny.

[Akta kontroli: I.283-313]

Podsumowanie

Reasumując, prawidłowość wykorzystania dotacji przez Gminę Reszel otrzymanej na realizację zadania polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu ocenia się **negatywnie** z uwagi na brak nadzoru w zakresie wykorzystania środków publicznych (dotacji celowych). Stwierdza się niedostateczne wykorzystanie przez Gminę narzędzi nadzoru i kontroli wykonania zadania publicznego powierzonego podmiotowi spoza Reasumując, prawidłowość wykorzystania dotacji przez Gminę Reszel otrzymanej na realizację zadania polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy w Reszlu ocenia się **negatywnie** z uwagi na brak nadzoru w zakresie wykorzystania środków publicznych (dotacji celowych). Stwierdza się niedostateczne wykorzystanie przez Gminę narzędzi nadzoru i kontroli wykonania zadania publicznego powierzonego podmiotowi spoza sektora finansów publicznych, których zastosowanie umożliwiają ramowe postanowienia umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego, której wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania oraz – od września 2016 r. załącznik nr 3 do rozporządzenia MRPiPS w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań. Dotyczy to w szczególności § 6, 7, 10, 11 i 15 wzoru umowy obowiązującego w 2015 r. oraz § 7, 9, 10, 14, 15, 18 wzoru umowy wg. obecnie obowiązującego rozporządzenia.

Działania podejmowane przez Gminę Reszel w zakresie nadzoru były spóźnione, nieadekwatne i nieskuteczne. Nie sprawowano w ogóle bieżącego nadzoru nad wydatkowaniem środków dotacyjnych przez Stowarzyszenie, nie podejmowano żadnego, nawet wyrywkowego (na próbie) sprawdzenia prawidłowości wydatków. Z kolei czynności nadzorcze w związku z koniecznością rocznego rozliczenia dotacji i przedłożenia wiarygodnych wyników Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu charakteryzowały się brakiem dogłębnej analizy sprawozdań rzeczowo-finansowych, pod kątem wysokości środków poniesionych na poszczególne grupy wydatków, a także porównania/skonfrontowania ich z dokumentacją źródłową (w tym z: fakturami, rachunkami, ewidencją księgową i wyciągami bankowymi potwierdzającymi faktyczne wydatkowanie środków dotacji). Brakowało rzeczywistych i skutecznych działań w zakresie rzetelnego zweryfikowania zakupionych składników majątkowych, a także wykonanych prac

remontowo-budowlanych, jak również egzekucji wyjaśnień od ŚDS w wątpliwych kwestiach. Wszystko to spowodowało, że wystąpiło szereg uzasadnionych nieprawidłowości oraz wątpliwości w zakresie wydatkowania dotacji na funkcjonowanie ŚDS.

Stwierdzono dużą skalę nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli i opisanych w niniejszym projekcie wystąpienia pokontrolnego, polegających m.in. na:

- 1) wykorzystaniu środków publicznych (dotacji celowych) niezgodnie z przeznaczeniem na łączną kwotę 286 517,25 zł,
- 2) pobraniu dotacji celowej w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie 116 066,43 zł,
- 3) nieprawidłowym gospodarowaniu składnikami majątkowymi zakupionymi do środowiskowego domu samopomocy (brak możliwości ustalenia kompletności oraz miejsca użytkowania poszczególnych składników, magazynowanie dużej ilości nieoznaczonego sprzętu),
- 4) dużą skalą niegospodarności, stwierdzoną w związku z przeznaczeniem dużych kwot na zakupy sprzętu i materiałów wysokiej klasy, znanych marek z brakiem poszanowania zasady wynikającej z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Ponadto podkreśla się, że wskazane powyżej kwoty nie są ostateczne a mogą okazać się wyższe. Należy bowiem wskazać na wiele wątpliwości, których nie udało się wyjaśnić w toku kontroli, z powodu braku współpracy ze strony podmiotu dotowanego lub współpracy w bardzo ograniczonym zakresie, polegającej na bezpodstawnej odmowie składania wyjaśnień, utrudnianiu i wydłużaniu czynności kontrolnych, jak również na brak możliwości rzetelnego określenia wielkości stwierdzonych nieprawidłowości w odniesieniu do zaangażowanych środków publicznych, z uwagi na dostarczanie kontrolującym przez podmiot dotowany niepełnych danych, wykazów oraz zestawień dotyczących ponoszonych wydatków lub z uwagi na brak ich doręczenia.

Za taki stan rzeczy odpowiada Gmina, która powierzając zadanie publiczne – zlecone z zakresu administracji rządowej – podmiotowi spoza sektora finansów publicznych, zaniechała bieżącego, systematycznego nadzoru nad realizacją tego zadania, nie skorzystała z możliwości zabezpieczenia interesów budżetu Gminy (i pośrednio budżetu państwa) w postanowieniach umów zawartych ze Stowarzyszeniem i wreszcie – nie była zdolna do przeprowadzenia pełnej, rzetelnej i efektywnej kontroli okresowej wykorzystania dotacji na funkcjonowanie ŚDS w Reszlu.

W dniu 17 lipca 2017 r. Burmistrz Reszla pismem z dnia 14 lipca 2017 r. znak: SE.1710.2.2017 wniósł zastrzeżenia do Projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 23 czerwca 2017 r. Zastrzeżenia zostały:

- uwzględnione w punkcie nr „Ad. 4.6.” w części dotyczącej liczby pracowników ŚDS w 2016 r.,
- w pozostałym zakresie oddalone.

W sprawie zastrzeżeń wystosowano do Burmistrza Reszla stanowisko do zastrzeżeń z dnia 28 lipca 2017 r.

Mając na uwadze powyższą ocenę i wnioski zalecam:

1. Niezwłoczne dokonanie zwrotu dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie 286 517,25 zł oraz pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 116 066,43 zł, na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z należnymi odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych,

stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

W przypadku braku zwrotu dotacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji w sprawie zwrotu ww. kwot.

2. Dokonanie analizy wszystkich dokumentów, na podstawie których realizowane były przez Stowarzyszenie Helper wydatki w ramach otrzymanej dotacji na funkcjonowanie ŚDS, które nie zostały okazane (bądź zostały okazane, lecz nie udzielono żadnych wyjaśnień co do zasadności ich ponoszenia) kontrolującemu w trakcie trwania czynności kontrolnych – pod względem ich zasadności i gospodarności. Następnie, na tej podstawie proszę ustalić dokładną kwotę dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrana w nadmiernej wysokości i dokonać jej zwrotu na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.
3. Ustalenie stanu majątku ŚDS, zakupionego ze środków dotacji, a w szczególności stwierdzenie, który sprzęt jest zmagazynowany oraz nieużytkowany. W przypadku stwierdzenia nieużytkowanych składników majątku, proszę wycenić ich wartość i dokonać zwrotu tej kwoty, na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego jako dotację pobraną w nadmiernej wysokości.
4. W związku ze stwierdzeniem niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania dotacji przyznanej na podstawie umowy nr 78/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Ośrodki wsparcia” – proszę o podjęcie wszelkich możliwych działań w celu rozwiązania lub skrócenia okresu związania umową zawartą ze Stowarzyszeniem Helper, stosownie do zapisów § 13 ust. 1 pkt 1 ww. umowy.
5. Wprowadzenie procedury zapewniającej bieżący i systematyczny nadzór nad podmiotami, którym Gmina Reszel zleca realizację zadań z zakresu administracji rządowej, tak aby sprawozdania składane przez Gminę Województwu Warmińsko-Mazurskiemu odzwierciedlały prawdziwe i rzetelne informacje, które pozwolą na prawidłowe rozliczenie dotacji.
6. Z racji sprawowanego nadzoru, przeprowadzanie corocznych kontroli prawidłowości realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz wydatkowania środków publicznych.
O wynikach przeprowadzonych kontroli niezwłoczne informowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. W przypadku stwierdzenia znacznych nieprawidłowości zaleca się nie przedłużać i nie zawierać nowych umów z podmiotem, który realizował zadanie publiczne.
7. Dokonywanie dokładnej analizy, składanych przez podmioty, którym powierzono realizację zadań z zakresu administracji rządowej, sprawozdań merytorycznych oraz finansowych z wykorzystania dotacji, poprzez weryfikację zapisów w nich zawartych z dokumentacją źródłową. W przypadku stwierdzenia w sprawozdaniach zapisów budzących wątpliwości, zaleca się niezwłoczne przeprowadzenie kontroli realizacji zadania oraz wydatkowania środków publicznych, poprzez m.in. porównanie z dokumentami źródłowymi, w miejscu realizacji zadania.

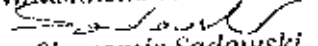
8. W umowach zawieranych z podmiotami realizującymi zadania z zakresu administracji rządowej – stosowanie zapisów zgodnych ze wzorem umowy określonym rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz.U. z 2016 r., poz. 1300), w tym zawierających zapisy o obowiązku stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Ponadto wszelkich zmian zapisów umów, należy dokonywać na piśmie w formie aneksu.

9. W celu weryfikacji naliczenia kwoty dotacji na poszczególne miesiące, zaleca się weryfikować listy obecności uczestników z meldunkami składanymi przez poszczególne podmioty realizujące zadanie publiczne.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WZ. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wysłano dnia 01.08.2017

Podpis

DIREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI
Elwira Stupienko